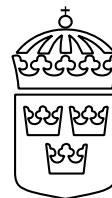

Regeringens proposition 2016/17:16

Godkännande av klimatavtalet från Paris

Prop.
2016/17:16

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 22 september 2016

Stefan Löfven

Isabella Lövin
(Miljö- och energidepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

Klimatavtalet från Paris, det s.k. Parisavtalet, är ett nytt globalt klimatavtal som världens länder enades om vid klimatkonventionens tjugoförsta partsmöte (COP21) i Paris i december 2015. Regeringen föreslår att riksdagen godkänner Parisavtalet.

Godkännandet syftar till att Sverige ska kunna ratificera Parisavtalet.

EU och dess medlemsstater har uttryckt sin avsikt att agera gemensamt inom ramen för Parisavtalet. EU överlämnade sitt planerade nationellt fastställda bidrag till FN:s klimatsekretariat den 6 mars 2015. Grunden för det gemensamma fullgörandet är EU:s energi- och klimatramverk 2030.

Parisavtalet träder i kraft den trettionde dagen efter att åtminstone 55 parter som står för minst 55 procent av de totala globala utsläppen av växthusgaser har lämnat in sina ratifikationsinstrument.

För att Sverige ska kunna delta som part vid det första partsmötet för Parisavtalet, om detta äger rum i Marrakech i november i år, behöver Sverige ratificera avtalet senast den 15 oktober 2016. Regeringen föreslår därför att riksdagen beslutar om förkortad motionstid.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Ärendet och dess beredning	4
3	Parisavtalets innehåll	5
3.1	Ett ramverk för framtida klimatinsatser	5
3.2	Närmare redogörelse för avtalets bestämmelser	6
4	Gemensamt fullgörande	12
5	Sverige bör tillträda Parisavtalet	14
6	Lagstiftningsbehov	16
7	Konsekvenser	17
Bilaga 1	Parisavtalet	18
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 22 september 2016	52

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner Parisavtalet (avsnitt 5).

Regeringen föreslår vidare att riksdagen beslutar om att förkorta motionstiden till fyra dagar.

2 Ärendet och dess beredning

Sverige har ratificerat FN:s ramkonvention om klimatförändringar (klimatkonventionen) som trädde i kraft 1994 (prop. 1992/93:179, bet. 1992/93:JoU19, rskr. 1992/93:361). Klimatkonventionens mål är att halten av växthusgaser i atmosfären ska stabiliseras på en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig.

Kyotoprotokollet till klimatkonventionen (Kyotoprotokollet) innehåller rättsligt bindande begränsningsåtaganden för utsläpp av växthusgaser. Under perioden 2008–2012 (den första åtagandeperioden) innebär åtagandena att industriländernas utsläpp av växthusgaser skulle ha minskat med cirka fem procent jämfört med 1990 års nivå. EU och dess medlemsstater kom överens om att gemensamt fullgöra sina åtaganden under den första åtagandeperioden. I den EU-interna bördefördelningen hade Sverige ett åtagande som innebär att utsläppen kunde öka med högst fyra procent jämfört med 1990. Sverige ratificerade tillsammans med EU och dess medlemsstater Kyotoprotokollet, som trädde i kraft 2005 (prop. 2001/02:55, bet. 2001/02:MJU10, rskr. 2001/02:163).

Den 8 december 2012 i Doha antog parterna till Kyotoprotokollet en ändring av protokollet för att möjliggöra en andra åtagandeperiod för perioden 2013–2020. För Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod har EU, dess medlemsstater och Island angett att de ska begränsa sina årliga växthusgasutsläpp till 80 procent av sina basårsutsläpp. När Dohaändringen antogs gjorde EU, dess medlemsstater och Island ett gemensamt uttalande om att de avser att gemensamt fullgöra sina åtaganden under den andra åtagandeperioden. Den 27 maj 2015 godkände riksdagen Dohaändringen samt ett separat avtal mellan EU och Island som reglerar det gemensamma åtagandet om minskning av utsläppen (prop. 2014/15:81, bet. 2014/15:MJU13, rskr. 2014/15:202). EU och dess medlemsstater har för avsikt att deponera sina ratifikationsinstrument gemensamt när samtliga medlemsstater avslutat sina nationella godkännandeprocesser. Dohaändringen har ännu inte trätt i kraft.

Parisavtalet

Vid klimatkonventionens tjugoförsta partsmöte (COP21) i Paris i december 2015 enades världens länder om ett nytt globalt och rättsligt bindande klimatavtal (Parisavtalet). Avtalet träder i kraft den trettionde dagen efter den dag minst 55 av konventionens parter, som tillsammans svarar för minst 55 procent av de totala globala utsläppen av växthusgaser, har deponerat sina ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument. Parisavtalets autentiska text finns i sex språkversioner: arabiska, engelska, franska, kinesiska, ryska och spanska. Parisavtalets text i svensk översättning tillsammans med den engelska texten finns i *bilaga 1*.

För att uppnå de långsiktiga utsläppsmålen i Parisavtalet ska parterna utarbeta, meddela och upprätthålla successiva nationellt fastställda bidrag. EU och dess medlemsstater har i slutsatser från rådsötet (miljö) den 18 september 2015 uttryckt sin avsikt att agera gemensamt inom ra-

men för Parisavtalet, vilket möjliggörs genom artikel 4 i Parisavtalet. EU och dess medlemsstater har därför ett gemensamt ansvar för att utarbeta, meddela och upprätthålla de successiva nationellt fastställda bidrag som de avser förverkliga och för att genomföra nationella begränsningsåtgärder i syfte att uppnå målet med de nationellt fastställda bidragen. Europeiska rådet godkände i sina slutsatser från oktober 2014 att utsläppen av växthusgaser ska minskas med minst 40 procent inom EU fram till 2030 jämfört med år 1990.

I sina slutsatser av den 17–18 mars 2016 betonade Europeiska rådet vikten av att EU och dess medlemsstater ratificerar Parisavtalet så snart som möjligt och i tid så att de är parter i avtalet från och med dess ikraftträdande. Europeiska kommissionen lade den 10 juni 2016 fram ett förslag till rådets beslut om ingående, på EU:s vägnar, av Parisavtalet (COM[2016] 395 final av den 10 juni 2016). Behandling av förslaget pågår inom rådet (miljö).

Vid en FN-ceremoni i New York den 22 april 2016 öppnades möjligheten för parterna till klimatkonventionen att underteckna Parisavtalet. Totalt 175 parter, inklusive Sverige, undertecknade avtalet och 15 parter ratificerade det redan samma dag.

Det första partsmötet för Parisavtalet ska äga rum i samband med den första partskonferensen för klimatkonventionen som hålls efter avtalets ikraftträdande. Per den 21 september 2016 hade 60 länder, däribland Kina och USA, lämnat in sina ratifikationsinstrument som tillsammans står för 47,76 procent av utsläppen. Sannolikheten för att Parisavtalet ska kunna träda i kraft redan i samband med klimatkonventionens tjugooandra partsmöte (COP22) i Marrakech i november 2016 har ökat väsentligt. FN:s klimatsekretariat bedömer att parter som deponerar sina ratifikationsinstrument senast den 15 oktober 2016 hinner bli parter före COP22 och kan delta som parter vid Parisavtalets första partsmöte. Mot denna bakgrund finns det anledning för riksdagen att besluta om förkortad motionstid för följdmotioner till propositionen.

3 Parisavtalets innehåll

3.1 Ett ramverk för framtida klimatinsatser

Parisavtalet bygger på och vidareutvecklar det gällande internationella ramverket inom klimatområdet och stärker genomförandet av klimatkonventionen. Både folkrättsligt och politiskt representerar Parisavtalet, tillsammans med klimatkonventionen, ett ramverk för framtida globala klimatinsatser. För första gången har världen ett globalt klimatavtal där alla länder åtar sig att bidra med allt ambitiösare åtaganden utifrån ansvar, förmåga och nationella förutsättningar.

Parisavtalet ger ett rättsligt bindande ramverk och ersätter det tillvägagångssätt som tillämpas enligt Kyotoprotokollet från 1997, vilket enligt Dohaändringen innebär åtaganden fram till slutet av 2020. Enligt avtalet ska den globala uppvärmningen hållas långt under två grader Celsius och ansträngningar göras för att hålla ökningen under 1,5 grader jämfört med

förindustriell nivå. Såväl ländernas nationella åtaganden som det samlade globala arbetet kommer att ses över vart femte år.

Parisavtalet är inte tidsbegränsat och det är det första klimatavtal som etablerar rättsligt bindande åtaganden för alla parter om att de ska ha nationellt fastställda bidrag (NDC, Nationally Determined Contribution) som ska rapporteras in vart femte år. De nationellt fastställda bidragen ska inkludera utsläpps begränsningar och parterna kan också inkludera åtgärder för anpassning, klimatfinansiering, kapacitetsuppbyggnad och tekniköverföring. Nationella bidrag kan genomföras både med inhemska åtgärder och med frivilliga samarbeten med andra parter, till exempel i form av överföring av utsläppsminskningar. Avtalet upprättar ett starkt mättnings- och rapporteringssystem för åtgärder och stöd där varje part ska ge information om utsläpp och upptag av växthusgaser och information om genomförande och fullgörande av sina nationellt fastställda bidrag till utsläpps begränsningar.

Avtalet innehåller inga nya finansieringsåtaganden för industriländerna som går utöver det generella kravet som industriländerna redan har enligt klimatkonventionen att ge stöd till utvecklingsländer. Avtalet innehåller dock bestämmelser om rapportering som gäller klimatfinansiering. Avtalet ger heller inga nya rättsligt bindande åtaganden i frågan om anpassningsåtgärder, men stärker de nuvarande ramarna för anpassning eftersom det innehåller ett globalt mål att stärka anpassningsförmågan och motståndskraften mot klimatförändringar och att minska sårbarheten. Förluster och skador orsakade av klimatförändringar diskuteras i en separat artikel i avtalet, men detta innebär inte några nya rättsligt bindande skyldigheter. Även skogens viktiga roll befasts genom en separat artikel.

3.2 Närmare redogörelse för avtalets bestämmelser

Parisavtalet innehåller en ingress och 29 artiklar. Ingressen består av sexton beaktandesatser som anger ramen för de bestämmelser som följer.

Artikel 1 – Definitioner

Artikel 1 anger att de definitioner som finns i artikel 1 i FN:s ramkonvention om klimatförändringar (klimatkonventionen) tillämpas även inom ramen för Parisavtalet och anger också vad som avses med ”konventionen”, ”partskonferensen” och ”part”.

Artikel 2 – Övergripande mål

I artikel 2 anges de viktigaste målen för Parisavtalet:

- Den globala temperaturökningen ska begränsas till långt under två grader Celsius och ansträngningar görs för att hålla ökningen under 1,5 grader Celsius jämfört med förindustriell nivå.
- Anpassningsförmågan till skadliga effekter av klimatförändringarna ska förbättras och motståndskraften mot klimatförändringarna främjas på ett sätt som inte hotar livsmedelsproduktionen.
- Finansiella flöden ska göras förenliga med en väg mot låga utsläpp av växthusgaser och klimatorienterad utveckling.

I artikeln understryks att avtalet kommer att genomföras så att det åter speglar rättvisa och klimatkonventionens princip om parternas gemensamma men olikartade ansvar och respektive förmåga, i ljuset av olika nationella förhållanden.

Artikel 3 – Alla ska bidra

Artikel 3 fungerar som ett paraply för de artiklar som följer och bekräftar den globala tillämpligheten av Parisavtalet, eftersom alla parter måste genomföra ambitiösa insatser för att nå målen i artikel 2. I artikeln uttrycks också principen om en progressiv skärpning över tiden av de individuella insatserna från varje part samtidigt som utvecklingsländernas behov av stöd erkänns.

Artikel 4 – Utsläpps begränsningar

Artikel 4 täcker nationella och kollektiva åtgärder för begränsningar av utsläppen av växthusgaser och innehåller flera viktiga beståndsdelar i den globala ambitionen att samarbeta om att begränsa klimatförändringarna.

Temperaturmålen i artikel 2 kompletteras av ett mål om att den globala utsläppsbanan måste vända så snart som möjligt och att utsläppen därefter ska minska så att en balans mellan mänskliga utsläpp och upptag i kolsänkor nås under andra delen av århundradet (4.1). Parterna åtar sig att utarbeta, meddela och upprätthålla nationellt fastställda bidrag vart femte år (4.2 och 4.9) i enlighet med principen om en progressiv skärpning av åtagandena (4.3). De utvecklade länderna åtar sig att fortsätta att ta ledningen genom att anta absoluta utsläppsminskningmål som omfattar hela ekonomin. Utvecklingsländerna har en viss grad av handlingsfrihet när det gäller vilken typ av begränsningsmål de antar men uppmantras att gradvis gå över till mål som liknar de som gäller för utvecklade länder (4.4).

De nationella bidragen utgör grunden för parternas klimatåtgärder enligt avtalet. Parterna tillåter publicering av sina nationella bidrag i ett offentligt register. Parterna ska på ett transparent sätt bokföra mänskligt orsakade utsläpp och upptag som motsvarar deras nationellt fastställda bidrag (4.13). Dessutom uppmanas alla parter att ta fram långsiktiga strategier för utveckling med låga utsläpp av växthusgaser (4.19). Artikeln innehåller också villkor för gemensamt fullgörande av stater som är medlemmar i regionala organisationer för ekonomisk integration, såsom Europeiska unionen (4.16 till 4.18).

Artikel 5 – Kolsänkor, inklusive skog

Artikel 5 uppmantrar länder att bevara kolsänkor, inklusive skogar, och, om det är möjligt, att stärka dem. Artikeln uppmantrar länder att genomföra och finansiera ett frivilligt system för att förhindra avskogning i utvecklingsländerna inklusive alternativa ansatser (tillvägagångssätt som kombinerar anpassningsåtgärder med utsläpps begränsning), och betonar vikten av andra positiva sidoeffekter som inte är kopplade till kolsänkan.

I artikel 6 fastställs en rättslig grund för frivilligt samarbete mellan parter för genomförande av sina nationellt fastställda bidrag för att möjliggöra ökad ambition för utsläpps begränsningar och anpassning samt främja hållbar utveckling. Artikel 6 ger en grund för marknadsbaserade ansatser med överföringar av frivilliga utsläppsreduktioner dels genom att reglera bokföringen av överföring mellan två parter (6.2–6.3), dels som en del av en centraliserad mekanism som etableras under Parisavtalet och administreras av partsmötet till Parisavtalet (6.4–6.7). Närmare bestämmelser för detta förfarande kommer att fastställas genom senare beslut och miljöintegriteten ska garanteras. Dessutom ska dubbelräkning av utsläppsreduktioner undvikas, vilket innebär att samma utsläppsreduktion inte får tillgodoräknas i två länder. Artikel 6 bekräftar också erkännandet av icke-marknadsbaserade ansatser för att främja utsläpps begränsnings- och anpassningsambitionen i ett sammanhang av hållbar utveckling och fattigdomsutrotning (6.8–6.9).

Artikel 7 – Klimatanpassning

Artikel 7 handlar om anpassning till effekterna av klimatförändringarna. Den definierar ett övergripande globalt mål för anpassning och konstaterar att det finns ett samband mellan behoven av utsläpps begränsningar och anpassningsåtgärder. Artikel 7 definierar gemensamma principer och föreslår ökat internationellt samarbete på området med stöd av institutioner och organisationer i FN (7.8). Artikel 7 behandlar också rutiner för planeringen av anpassningsåtgärder. Parterna ska när det är lämpligt rapportera om exempelvis sina prioriteringar, behov av stöd för genomförande samt planer och åtgärder (7.10). Slutligen erkänns vikten av att kommunicera behov av anpassningsåtgärder och framsteg för dessa som underlag för den globala översynen enligt artikel 14.

Artikel 8 – Förluster och skador av klimatförändringarna

Artikel 8 erkänner behovet av att undvika, minimera och avhjälpa förluster och skador som orsakats av de negativa effekterna av klimatförändringarna. I det syftet stärks rollen för den internationella Warszawamekanismen för förluster och skador i samband med klimatförändringar och mekanismen kommer att kontrolleras av partskonferensen. Artikel 8 pekar ut samarbetsområden såsom system för tidig varning, förberedelser för akuta händelser, riskbedömning och riskhantering, försäkringslösningar samt resiliens (dvs. motståndsförmågan mot klimateffekterna) hos samhället, försörjningsmöjligheterna och ekosystemet.

Artikel 9 – Klimatfinansiering

Artikel 9 skiljer tillhandahållandet av finansiellt stöd som är en skyldighet för de utvecklade länderna enligt klimatkonventionen (utvecklingsländerna uppmanas att ge stöd frivilligt) från mobilisering av finansiella resurser som är en gemensam insats av alla parter. Den senare ska utgöra framsteg jämfört med tidigare insatser och de utvecklade länderna ska gå i spetsen. I artikeln uttrycks att ökat stöd ska ges i syfte att uppnå en balans mellan finansiering av utsläpps begränsningar och anpassningsåtgärder.

gärder. Samtidigt bör hänsyn tas till de prioriteringar och behov som finns hos utvecklingsländerna, särskilt hos de mest utsatta länderna, genom att behovet av offentlig finansiering av anpassningsåtgärder beaktas. Utvecklade länder ska vartannat år kommunicera kvantitativ och kvalitativ information om de finansiella resurser som har mobiliserats för att stödja utsläppsbegränsning och anpassningsåtgärder i utvecklingsländerna, däribland, om sådana finns, planerade nivåer av offentliga finansiella resurser som förväntas ges till dessa länder. Dessutom uttrycks målet att säkerställa effektiv tillgång till den finansiella mekanismen i klimatkonventionen (som även fyller funktionen av finansiell mekanism enligt avtalet), särskilt för de mest utsatta länderna.

Artikel 10 – Teknikutveckling och tekniköverföring

Artikel 10 behandlar teknikutveckling och tekniköverföring och fokuserar på vikten av innovation som måste främjas, uppmuntras och påskyndas för utsläppsbegränsningar och anpassningsåtgärder. I detta syfte ska teknologimekanismen i konventionen tjäna även Parisavtalet. I artikeln anges en långsiktig vision och åtaganden (stöd, inklusive finansiella, till utvecklingsländer när det gäller teknik) men också konkreta åtgärder (stärkta samordnade åtgärder för teknikutveckling och tekniköverföring).

Artikel 11 – Kapacitetsuppbyggnad

Artikel 11 behandlar kapacitetsuppbyggnad och definierar de principer som bör följas på nationell nivå, föreslår ökat stöd från utvecklade länder till utvecklingsländer och uppmuntrar kommunikation av kapacitetsuppbyggnadsinsatser. De institutionella arrangemangen för kapacitetsuppbyggnad ska stärkas.

Artikel 12 – Utbildning, medvetenhet och allmänhetens deltagande

Av artikel 12 följer att parterna ska samarbeta i frågor om klimatrelaterad utbildning, medvetenhet och deltagande hos allmänheten samt tillgång till information om klimatfrågor. Artikeln ger ökad tyngd åt artikel 6 i klimatkonventionen i dessa frågor.

Artikel 13 – Transparent rapportering och uppföljning

I artikel 13 etableras principer för ett starkt transparensramverk för rapportering och uppföljning av åtgärder av utsläppsbegränsningar, anpassningsåtgärder och genomförandestöd (finansiering, tekniköverföring och kapacitetsuppbyggnad). Ett starkt ramverk för transparens syftar till att stärka ömsesidigt förtroende, främja ett effektivt genomförande av avtalet och ge en tydlig bild av genomförandet av avtalet. De gemensamma rutinerna och riktlinjerna för detta transparensramverk kommer att utarbetas och antas av partsmötet till Parisavtalet. Dessa kommer att bygga på befintliga regelverk för transparens. Utvecklingsländerna kommer att ha en viss flexibilitet i fråga om omfattning, frekvens och detaljnivå av uppgiftslämnandet utifrån förmåga och kommer att få stöd för att kunna följa de gemensamma riktlinjerna och rutinerna.

Enligt artikel 14 ska en global översyn av världens samlade ansträngningar för att minska klimatpåverkan göras vart femte år med start 2023. Översynen ska täcka utsläppsbegränsning, anpassningsåtgärder och genomförandestöd (finansiering, tekniköverföring och kapacitetsuppbyggnad). Den globala översynen ska ske två år innan de nationella bidragen för efterföljande cykler revideras och är tänkt att informera parterna om vad som krävs för att klara att nå temperaturmålen och därmed ligga till grund för skärpningen av parternas nationella bidrag vart femte år.

Artikel 15 – Efterlevnadsmekanism

Genom artikel 15 inrättas en efterlevnadsmekanism, vars funktion är att underlätta genomförandet och främja efterlevnaden av bestämmelserna i avtalet. Mekanismen kommer att gälla för alla parter, men måste beakta nationella förhållanden och kapaciteten hos länder, särskilt utvecklingsländer, när fall av bristande efterlevnad utreds. Mekanismen kommer att vara en expertbaserad efterlevnadskommitté och ska fungera på ett öppet, icke-bestrafande och icke-kontradiktoriskt sätt.

Artikel 16 – Partskonferensen

När det gäller de institutionella aspekterna anges i artikel 16 att partskonferensen (COP) i klimatkonventionen kommer att fungera som ett möte mellan parterna i avtalet, vilket var fallet även för Kyotoprotokollet. De viktigaste funktionerna för COP i egenskap av möte mellan parterna i Parisavtalet är att

- regelbundet rapportera om genomförandet av avtalet,
- inom ramen för sitt mandat fatta de beslut som krävs för att främja genomförandet,
- skapa underordnade organ som anses nödvändiga för att genomföra avtalet, och
- utföra sådana andra funktioner som framstår som nödvändiga för att säkerställa genomförandet (16.4).

Av artikeln framgår att stater som är parter i konventionen, men inte i avtalet, kan vara observatörer till mötet mellan parterna (16.2). Detta gäller även FN, dess särskilda organ, Internationella atomenergiorganet (IAEA) och alla medlemsstater eller observatörer i dessa organisationer samt nationella eller internationella organ, statliga eller icke-statliga organisationer, som är kvalificerade inom de områden som omfattas av avtalet (16.8). I den mån COP fungerar som möte mellan parterna i Parisavtalet, kommer det att sammanträda parallellt med partsmöten för klimatkonventionen (16.6). Ordförandeskapet i COP assisteras av ett sekretariat som består av representanter från flera parter. Om en av representanterna kommer från en stat som inte är part i avtalet, kommer representanten att ersättas vid mötet mellan parterna i Parisavtalet (16.3). Slutligen kommer de interna reglerna i COP och dess finansiella förfaranden (med nödvändiga ändringar) tillämpas enligt avtalet, om inte mötet mellan parterna beslutar något annat (16.5).

I artiklarna 17 och 18 anges att FN:s klimatsekretariat och underordnade organ till klimatkonventionen kommer att tjäna Parisavtalet. De underorgan som avses här är underorganet för vetenskaplig och teknologisk rådgivning (SBSTA) och underorganet för genomförande (SBI) som tillsatts genom artikel 9 och 10 i klimatkonventionen. Dessa organ avger yttranden till COP och vart och ett har ett särskilt mandat. De är öppna för deltagande från alla parter och är ansvariga för att arbeta inom de frågor som COP har anvisat. Samma regler som gäller för mötet mellan parterna gäller för deltagande i underorganen i en situation där en av representanterna kommer från en stat som inte är part i avtalet (18.3).

Artikel 19 – Andra organ

Enligt artikel 19 ska mötet mellan parterna i avtalet bestämma funktionen för de underorgan och andra institutionella arrangemang i UNFCCC-processen som inte nämns i avtalet.

Artikel 20 – Undertecknande och tillträde

Artikel 20 anger att avtalet kommer att öppnas för undertecknande vid en ceremoni i FN i New York den 22 april 2016 och överlämnas till ratifiering, godkännande eller godtagande. Det kommer att vara öppet för undertecknande fram till den 21 april 2017. För de parter som inte har undertecknat vid slutet av denna period, kommer avtalet att förbli öppet för anslutning.

Av artikeln framgår också att organisationer för regional ekonomisk integration ska ange omfattningen av sin behörighet i de frågor som omfattas av detta avtal i sina ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument (20.3).

Artikel 21 – Ikraftträdande

Artikel 21 anger att avtalet träder i kraft den trettionde dagen efter den dag då minst femtiofem parter i klimatkonventionen som tillsammans representerar minst 55 procent av de totala globala utsläppen av växthusgaser har lämnat in sina instrument för ratifikation, godkännande eller anslutning. Avtalet blir rättsligt bindande för en part när det har trätt i kraft och på den trettionde dagen efter dagen för deponering av partens instrument för ratifikation, godkännande eller anslutning.

Artiklarna 22–24, 26, 27 och 29 – Formaliafrågor

Artiklarna 22–24, 26, 27 och 29 behandlar ändringar (22), bilagor (23), tvistlösning (24), depositarie (26), förbud mot förbehåll (27) och språk (29) och är i huvudsak hämtade från bestämmelserna i klimatkonventionen. Som sådana upprepar de redan kända och tillämpade förfaranden.

Artikel 25 – Röstregler

Artikel 25 fastställer de allmänna röstreglerna för mötet mellan parterna enligt vilka varje part har en röst.

Regionala organisationer för ekonomisk integration ska, i frågor inom sin behörighet, utöva sin rösträtt med samma antal röster som det antal av

Prop. 2016/17:16 dess medlemsstater som är parter i avtalet. Sådana organisationer ska inte utöva sin rösträtt, om någon av medlemsstaterna utövar sin rätt att rösta och tvärtom.

Artikel 28 – Frånträde

Artikel 28 möjliggör för parter att frånträda avtalet och anger att detta inte kan ske tidigare än tre år efter det att avtalet har trätt i kraft för den frånträdande parten. Dessutom träder frånträddandet i kraft först ett år efter det att depositarien har tagit emot underrättelsen om frånträde.

4 Gemensamt fullgörande

Parisavtalet möjliggör gemensamt fullgörande

Parisavtalet är ett rättsligt bindande internationellt avtal som omfattar frågor som rör såväl Europeiska unionens befogenheter som medlemsstaternas. Det är ett s.k. blandat avtal och ska därför ratificeras av både EU och dess medlemsstater. För EU:s del kan detta ske efter att rådet fattat beslut om att EU ska godkänna avtalet och för medlemsstaterna efter det att deras nationella godkännandeprocesser avslutats.

I artikel 4.16–18 i Parisavtalet finns bestämmelser som möjliggör ett gemensamt fullgörande av ansvaret för att utarbeta, meddela och upprätthålla de successiva nationellt fastställda bidragen. Dessa bestämmelser påminner om artikel 4 i Kyotoprotokollet som EU och dess medlemsstater har tillämpat i samband med sitt gemensamma fullgörande inom ramen för Kyotoprotokollet. Enligt artikel 20.3 ska organisationer för regional ekonomisk integration ange omfattningen av sin behörighet i de frågor som omfattas av avtalet i sina ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument.

EU och dess medlemsstater har i rådsslutsatser (miljö) den 18 september 2015 uttryckt sin avsikt att agera gemensamt inom ramen för Parisavtalet. Europeiska rådet godkände i sina slutsatser från oktober 2014 att utsläppen av växthusgaser ska minskas med minst 40 procent inom EU fram till 2030 jämfört med år 1990. Vid sitt möte den 6 mars 2015 godkände rådet (miljö) detta bidrag från EU och dess medlemsstater som sitt planerade nationellt fastställda bidrag (Intended Nationally Determined Contribution, INDC) till det kommande klimatavtalet. Bidraget överlämnades till FN:s klimatsekretariat samma dag.

Kommissionen lade den 10 juni 2016 fram ett förslag till rådets beslut om ingående, på EU:s vägnar, av Parisavtalet (COM[2016] 395 final av den 10 juni 2016). Rådsbeslutet förhandlas nu inom rådet (miljö).

EU:s energi- och klimatråmverk 2030 är grunden för EU:s gemensamma fullgörande

EU:s övergripande klimatmål är att den globala uppvärmningen ska kunna hållas under 2 grader Celsius, och 2009 antog EU målet att minska utsläppen av växthusgaser med 80–95 procent till 2050.

Europeiska rådet godkände i sina slutsatser från oktober 2014 att utsläppen av växthusgaser ska minskas med minst 40 procent inom EU fram till 2030 jämfört med år 1990. Den vägledning som gavs innebär att utsläppsmålet ska nås genom att utsläppen inom EU:s system för handel med utsläppsrätter (EU ETS) minskas med 43 procent fram till 2030 jämfört med 2005 och genom att utsläppen i de sektorer som inte omfattas av EU ETS minskas med 30 procent under samma period. I slutsatserna står dessutom att regelverket för att inkludera sektorn markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk (Land Use, Land-Use Change and Forestry, LULUCF) ska fastställas innan 2020.

Kommissionen har under 2015 och 2016 presenterat tre lagstiftningsförslag som tillsammans utgör kärnan av genomförandet av EU:s övergripande klimatmål till 2030 och åtagande om utsläpps begränsningar under Parisavtalet.

För det första, när det gäller sektorer som omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter (EU ETS) presenterade kommissionen den 15 juli 2015 ett förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om förändring av direktiv 2003/87/EC för att stärka kostnadseffektiva utsläppsminskningar och investeringar i tekniker med låga utsläpp (COM[2015] 337 final av den 15 juli 2015, faktapromemoria 2014/15:FPM47). Förslaget är en översyn av EU ETS för perioden 2021–2030 som genomför vägledningen för utformningen av EU ETS som angavs i Europeiska rådets slutsatser från oktober 2014.

För det andra, för sektorer som inte omfattas av EU ETS, presenterade kommissionen den 20 juli 2016 ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om bindande årliga minskningar av medlemsstaternas växthusgasutsläpp 2021–2030 för att skapa en motståndskraftig energionion och fullgöra åtagandena enligt Parisavtalet samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning nr 525/2013 om en mekanism för att övervaka och rapportera utsläpp av växthusgaser och för att rapportera annan information som är relevant för klimatförändringen (COM[2016] 482 final av den 20 juli 2016, faktapromemoria 2015/16:FPM124). Detta förslag kallas för ansvarsfördelningsförordning (ESR). Förslaget till ansvarsfördelningsförordning innehåller bindande mål för de utsläppsminskningar varje medlemsstat ska uppnå till 2030 jämfört med 2005 för utsläppen i sektorer utanför EU ETS.

För det tredje, för växthusgaser från markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk (LULUCF) presenterade kommissionen, också den 20 juli 2016, ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inbegripande av utsläpp och upptag av växthusgaser från markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk i ramen för klimat- och energipolitiken fram till 2030 och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning nr 525/2013 om en mekanism för att övervaka och rapportera utsläpp av växthusgaser och för att rapportera annan information som är relevant för klimatförändringen (COM[2016] 479 final av den 20 juli 2016, faktapromemoria 2015/16:FPM125). Förslaget till förordning innehåller bland annat åtaganden och regler för bokföring av utsläpp och upptag av växthusgaser inom sektorn. Åtagandet innebär att för varje medlemsstat får de bokförda nettoupptagen inte minska, eller i förekommande fall nettoutsläppen inte öka, i sektorn.

För samtliga tre rättsakter föreslås flexibilitet kring hur medlemsstater kan uppnå målen.

Förhandlingar om kommissionens tre förslag pågår inom rådet och Europaparlamentet. Regeringen verkar för ett så ambitiöst och skyndsamt genomförande av EU:s 2030-ramverk som möjligt. Regeringen anser att EU kontinuerligt ska öka sin ambitionsnivå för att delta i Parisavtalets femåriga ambitionscykler på ett konstruktivt sätt.

Regeringen bedömer att EU:s mål till 2030 är otillräckliga för att nå temperaturmålen i Parisavtalet och verkar därför för att en stark över-synsklausul ska finnas med i alla tre rättsakterna.

EU:s gemensamma fullgörande

Enligt artikel 4.16 i Parisavtalet ska FN:s klimatsekretariat inom den relevanta tidsperioden underrättas om överenskommelsen om den gemensamma åtgärden, och även vilken utsläppsnivå som varje part tilldelas. Överenskommelsen ska anmälas när parten meddelar sitt nationellt fastställda bidrag.

Eftersom EU och dess medlemsstater redan har lämnat in ett planerat nationellt fastställt bidrag (INDC) är de inte skyldiga att lämna nationellt fastställda bidrag vid ratificeringen. De kommer i stället att behöva meddela nationellt fastställda bidrag (NDC) senast 2020. EU och medlemsstaterna ska då samtidigt lämna in ett avtal om deras respektive utsläppsnivåer. Det är därmed möjligt för EU och dess medlemsstater att ratificera Parisavtalet innan den interna ansvarsfördelningen är beslutad. 2030-ramverket, inklusive ansvarsfördelningsbeslutet, behöver alltså inte ha antagits när EU och dess medlemsstater ratificerar avtalet.

Den utsläppsnivå som tilldelas EU förväntas omfatta utsläpp av växthusgaser inom EU:s system för handel med utsläppsrätter. Medlemsstaternas respektive utsläppsnivå förväntas omfatta de sektorer som inte omfattas av systemet, den s.k. icke-handlande sektorn, och bestäms av ansvarsfördelningsförordningen samt förordningen om LULUCF. I förslaget till ansvarsfördelningsförordning får Sverige ett mål på minus 40 procent till 2030 jämfört med 2005. Därutöver formuleras medlemsstaternas åtaganden i förslaget om förordning om LULUCF som en skyldighet att se till att de bokförda nettoutsläppen inte ökar, eller nettoupp-tagen inte minskar, inom sektorn och landets territorium.

5 Sverige bör tillträda Parisavtalet

Regeringens förslag: Riksdagen godkänner Parisavtalet.
Motionstiden förkortas till fyra dagar.

Skälen för regeringens förslag: Klimatfrågan är vår tids ödesfråga. Det är också regeringens högst prioriterade miljöfråga. FN:s mellanstatliga panel om klimatförändring (Intergovernmental Panel on Climate Change, IPCC) konstaterar i sin femte utvärderingsrapport att klimatförändringen fortsätter. Det varmaste årtiondet och de varmaste åren som har uppmätts har inträffat efter 2000. Havet värms upp alltmer och havs-

nivån stiger. Natur och samhällen påverkas redan i dag över hela världen. Om temperaturen fortsätter att stiga i den takt som forskarna ser och förutspår kommer det att leda till mycket allvarliga konsekvenser för livet på jorden. Motståndskraftiga ekosystem är förutsättningen för vår existens eftersom de producerar vår mat, vårt rena vatten och det syre vi andas. Det går att bromsa klimatförändringarna och det krävs ett sammanhållet globalt och nationellt politiskt arbete för att säkra en god miljö även i framtiden.

Parisavtalet lägger grunden för ett långsiktigt och ambitiöst klimatarbete i världens alla länder. Regeringen anser att Sverige och EU ska fortsätta att visa sitt ledarskap och verka för ett snabbt ikraftträdande av Parisavtalet. I sina slutsatser av den 17–18 mars 2016 betonade Europeiska rådet vikten av att EU och dess medlemsstater ratificerar Parisavtalet så snart som möjligt och i tid så att de är parter i avtalet från och med dess ikraftträdande.

FN är ryggraden i det internationella systemet och genom Parisavtalet har FN lyckats samla världssamfundet i ett gemensamt globalt arbete mot klimatförändringar.

Sverige har verkat för och värnar om ett rättsligt bindande Parisavtal som är grundat i det av vetenskapen identifierade behoven av globala utsläppsminskningar. Sverige har även verkat för ett långsiktigt hållbart avtal som ställer krav på länder att ta ansvar i klimatfrågan genom att vidta allt mer ambitiösa åtgärder för minskade utsläpp över tid. Därutöver har Sverige verkat för att Parisavtalet ska utgöra en helhet med en balans mellan frågor om utsläppsbegränsningar, anpassning och genomförandestöd, inklusive finansiering. Regeringen konstaterar att Parisavtalet omfattar alla dessa delar och ger ramverket för ett långsiktigt och kontinuerligt ambitiöst klimatarbete i världens alla länder.

Regeringen anser att Sverige och EU bör ratificera Parisavtalet så snart som möjligt för att fortsätta att visa vårt ledarskap i och stöd för det internationella klimatarbetet. Det är angeläget för Sverige att vara berett att ratificera i tid för att kunna bli part vid avtalets ikraftträdande. Sannolikheten för att Parisavtalet ska träda i kraft redan till klimatkonventionens tjugooandra partsmöte (COP22) har ökat väsentligt då många länder har påskyndat sina nationella godkännandeprocesser av avtalet och då fler länder än väntat, däribland Kina och USA, har ratificerat avtalet under året.

Regeringen bedömer att Parisavtalet är en sådan internationell överenskommelse av större vikt att det krävs riksdagens godkännande innan regeringen kan ratificera avtalet. Riksdagen bör därför godkänna Parisavtalet.

För att möjliggöra för Sverige att delta som part vid det första partsmötet för Parisavtalet, om detta äger rum i Marrakech i november i år, behöver Sverige ratificera avtalet senast 15 oktober 2016. Regeringen bedömer mot bakgrund av detta att det finns anledning för riksdagen att besluta om förkortad motionstid för följdmotioner till propositionen.

Det omfattande arbetet med att genomföra Parisavtalet tar nu vid. Ytterligare beslut behöver fattas i de internationella klimatförhandlingarna. Alla länder, och även EU, måste nu överväga hur klimatarbetet kan stärkas.

Regeringen anser att Sverige och EU ska fortsätta prioritera och vara drivande i de frågor som är betydande för möjligheten att kunna höja den globala ambitionen. Här är den femåriga cykeln för utsläppsbeskränningar, inklusive den globala översynen central.

Sveriges åtagande för utsläppsbeskränningar för perioden 2021–2030 kommer att regleras genom en överenskommelse om gemensamt fullgörande med EU och dess medlemsstater. I kommissionens förslag till förordning om ansvarsfördelningen mellan medlemsländerna för de utsläpp som inte omfattas av EU ETS ska Sverige minska sina utsläpp med 40 procent till 2030 jämfört med 2005. Detta är det högsta möjliga målet för en medlemsstat i ansvarsfördelningsförordningen i enlighet med vägledningen i Europeiska rådets slutsatser.

Den 9 mars respektive 22 juni 2016 överlämnade den parlamentariska Miljömålsberedningen sina delbetänkanden om ett klimatpolitiskt ramverk och en samlad klimat- och luftvårdspolitik till regeringen (SOU 2016:21 och SOU 2016:47). I delbetänkanden presenterar beredningen förslag på flera nya mål för klimatpolitiken, bland annat att utsläppen i Sverige inom de sektorer som inte omfattas av EU:s utsläppshandelssystem senast år 2030 bör vara minst 63 procent lägre än utsläppen 1990. Miljömålsberedningens förslag till utsläppsminskning till 2030 omräknat med 2005 som basår motsvarar en minskning om 59 procent. Högst åtta procentenheter av utsläppsminskningarna får, men måste inte, ske genom så kallade kompletterande åtgärder, till exempel ökat upptag i mark och skog eller åtgärder i andra länder.

Miljömålsberedningens förslag överstiger således med god marginal det åtagande som Sverige tilldelats i förslaget till ansvarsfördelningsförordning. Miljömålsberedningens betänkanden har remitterats.

Regeringen planerar att i början av 2017 återkomma med en proposition om ett klimatpolitiskt ramverk och nya mål, med utgångspunkt i Miljömålsberedningens förslag.

6 Lagstiftningsbehov

Regeringens bedömning: Parisavtalet kräver inte lagändringar för att ratificeras.

Skälen för regeringens bedömning: Parisavtalet kräver inte lagändringar för att ratificeras, men kommer när det träder i kraft att innebära att såväl EU:s som Sveriges klimatarbete kommer att behöva bedrivas inom ramarna för de skyldigheter som följer av avtalet.

Regeringen återkommer till riksdagen om det behövs lagändringar, t.ex. som en följd av EU:s genomförandelagstiftning av EU:s energi- och klimatramverk 2030.

7 Konsekvenser

Parisavtalet är inte tidsbegränsat och Sveriges tillträde till Parisavtalet innebär att Sverige förbinder sig till ökad ambition över tid för att nå avtalets mål om att begränsa den globala uppvärmningen till långt under två grader Celsius och göra ansträngningar för att hålla ökningen under 1,5 grader Celsius jämfört med förindustriell nivå.

Parisavtalet innehåller skyldigheter för parterna i avtalets olika delar men lämnar i stora delar möjlighet för parterna att själva utforma hur de avser att genomföra åtagandena. De statsfinansiella och samhällsekonomiska konsekvenserna av att tillträda Parisavtalet är beroende av vilket konkret bidrag som Sverige väljer att lämna till avtalets genomförande för att möta Parisavtalets skyldigheter. Konsekvenserna av de framtida åtgärder som behövs för att uppfylla åtagandena inom Parisavtalet kommer således att analyseras och bedömas allteftersom den nationella politiken utformas.

Parisavtalet

Klimatavtalet från Paris

Parterna i detta avtal,

som är parter i Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändring, nedan kallad "konventionen",

som iakttar Durbanplattformen för förstärkta insatser inrättad genom beslut 1/CP.17 av partskonferensen för konventionen vid dess sjuttonde möte,

som söker uppnå målet för konventionen och som vägleds av dess principer, såsom principen om rättvisa och gemensamma men olikartade ansvar och respektive förmåga, i ljuset av olika nationella förhållanden,

som inser behovet av effektiva och gradvis tilltagande insatser för att motverka det överhängande hotet från klimatförändringen utifrån den bästa tillgängliga vetenskapliga kunskapen,

som också inser de särskilda behoven och speciella förhållandena hos de parter som är utvecklingsländer, i synnerhet de som är särskilt utsatta för skadliga effekter av klimatförändringen på det sätt som anges i konventionen,

som fullt ut beaktar de minst utvecklade ländernas särskilda behov och speciella omständigheter vad avser finansiering och tekniköverföring,

som inser att parterna utöver klimatförändringen också kan drabbas av konsekvenserna av de åtgärder som vidtagits för att motarbeta den,

som betonar det inneboende samband som åtgärder mot klimatförändringen, samt deras konsekvenser, har till rättvis tillgång till

Paris Agreement

The Parties to this Agreement,

Being Parties to the United Nations Framework Convention on Climate Change, hereinafter referred to as "the Convention",

Pursuant to the Durban Platform for Enhanced Action established by decision 1/CP.17 of the Conference of the Parties to the Convention at its seventeenth session,

In pursuit of the objective of the Convention, and being guided by its principles, including the principle of equity and common but differentiated responsibilities and respective capabilities, in the light of different national circumstances,

Recognizing the need for an effective and progressive response to the urgent threat of climate change on the basis of the best available scientific knowledge,

Also recognizing the specific needs and special circumstances of developing country Parties, especially those that are particularly vulnerable to the adverse effects of climate change, as provided for in the Convention,

Taking full account of the specific needs and special situations of the least developed countries with regard to funding and transfer of technology,

Recognizing that Parties may be affected not only by climate change, but also by the impacts of the measures taken in response to it,

Emphasizing the intrinsic relationship that climate change actions, responses and impacts have with equitable access to sustain-

en hållbar utveckling och fattigdomsutrotning,

som inser den grundläggande prioriteterna att trygga livsmedelsförsörjningen och avskaffa hunger, och den särskilda utsattheten hos systemen för livsmedelsproduktion för skadliga effekter av klimatförändringen,

som beaktar att en rättvis övergång av arbetskraften och skapande av anständigt arbete och arbetsplatser av hög kvalitet i enlighet med nationellt fastställda prioriterade utvecklingsmål är absolut nödvändigt,

som är medvetna om att klimatförändringen är en gemensam angelägenhet för hela mänskligheten, och som anser att parterna när de vidtar åtgärder för att motverka klimatförändringen bör respektera, främja och beakta sina respektive skyldigheter i fråga om mänskliga rättigheter, rätten till hälsa, urfolkens rättigheter, lokala samhällen, migranter, barn, personer med funktionsnedsättning och personer i utsatta situationer och rätten till utveckling samt jämställdheten mellan kvinnor och män, stärkandet av kvinnors ställning och jämställdheten mellan generationerna,

som inser vikten av att bevara och förbättra, i förekommande fall, sänkor och reservoarer för de växthusgaser som avses i konventionen,

som noterar vikten av säkerställt skydd av ekosystemens orubbade tillstånd, inklusive oceanerna, och skydd av den biologiska mångfalden, vilka i vissa kulturer erkänns såsom Moder Jord, och som noterar att begreppet ”klimaträttvisa” är betydelsefullt för vissa när åtgärder vidtas för att motverka klimatförändringen,

som bekräftar vikten av utbildning, yrkesutbildning, allmänhe-

able development and eradication of poverty,

Recognizing the fundamental priority of safeguarding food security and ending hunger, and the particular vulnerabilities of food production systems to the adverse impacts of climate change,

Taking into account the imperatives of a just transition of the workforce and the creation of decent work and quality jobs in accordance with nationally defined development priorities,

Acknowledging that climate change is a common concern of humankind, Parties should, when taking action to address climate change, respect, promote and consider their respective obligations on human rights, the right to health, the rights of indigenous peoples, local communities, migrants, children, persons with disabilities and people in vulnerable situations and the right to development, as well as gender equality, empowerment of women and intergenerational equity,

Recognizing the importance of the conservation and enhancement, as appropriate, of sinks and reservoirs of the greenhouse gases referred to in the Convention,

Noting the importance of ensuring the integrity of all ecosystems, including oceans, and the protection of biodiversity, recognized by some cultures as Mother Earth, and noting the importance for some of the concept of “climate justice”, when taking action to address climate change,

Affirming the importance of education, training, public awareness,

tens medvetenhet, deltagande och tillgång till information samt samarbete på alla nivåer i de frågor som omfattas av detta avtal,

som inser vikten av att alla nivåer av den offentliga makten och olika aktörer deltar för att motverka klimatförändringen i enlighet med parternas respektive nationella lagstiftning,

som också anser att hållbara livsstilar och hållbara konsumtions- och produktionsmönster, i fråga om vilka de utvecklade länder som är parter i avtalet tar ledningen, spelar en viktig roll i bemötandet av klimatförändringen,

har enats om följande.

Artikel 1

Vid tillämpningen av detta avtal ska definitionerna i artikel 1 i konventionen gälla. Därutöver avses med

a) *konventionen*: Förenta Nationernas ramkonvention om klimatförändring, antagen i New York den 9 maj 1992.

b) *partskonferensen*: konventionsparternas konferens.

c) *part*: en part i detta avtal.

Artikel 2

1. Detta avtal syftar till att genom ett förstärkt genomförande av konventionen, inbegripet dess mål, stärka de globala åtgärderna mot hotet från klimatförändringen i samband med en hållbar utveckling och insatser för att utrota fattigdom, bl.a. genom att

a) hålla ökningen i den globala medeltemperaturen långt under 2 °C över förindustriell nivå samt göra ansträngningar för att begränsa temperaturökningen till 1,5 °C över förindustriell nivå, då

public participation, public access to information and cooperation at all levels on the matters addressed in this Agreement,

Recognizing the importance of the engagements of all levels of government and various actors, in accordance with respective national legislations of Parties, in addressing climate change,

Also recognizing that sustainable lifestyles and sustainable patterns of consumption and production, with developed country Parties taking the lead, play an important role in addressing climate change,

Have agreed as follows:

Article 1

For the purpose of this Agreement, the definitions contained in Article 1 of the Convention shall apply. In addition:

(a) "Convention" means the United Nations Framework Convention on Climate Change, adopted in New York on 9 May 1992;

(b) "Conference of the Parties" means the Conference of the Parties to the Convention;

(c) "Party" means a Party to this Agreement.

Article 2

1. This Agreement, in enhancing the implementation of the Convention, including its objective, aims to strengthen the global response to the threat of climate change, in the context of sustainable development and efforts to eradicate poverty, including by:

(a) Holding the increase in the global average temperature to well below 2 °C above pre-industrial levels and pursuing efforts to limit the temperature increase to 1.5 °C above pre-industrial levels,

man är medveten om att detta väsentligen skulle minska riskerna med och konsekvenserna av klimatförändringen,

b) öka anpassningsförmågan till skadliga effekter av klimatförändringen och främja den klimatmässiga motståndskraften och utvecklingen mot låga växthusgasutsläpp på ett sätt som inte hotar livsmedelsproduktionen, och

c) göra finansiella flöden förenliga med en väg mot låga växthusgasutsläpp och en klimatmässigt motståndskraftig utveckling.

2. Detta avtal genomförs så att det återspeglar rättvisa och principen om gemensamma men olikartade ansvar och respektive förmåga, i ljuset av olika nationella förhållanden.

Artikel 3

Såsom nationellt fastställda bidrag till de globala åtgärderna mot klimatförändringen ska alla parter vidta och meddela ambitiösa insatser enligt artiklarna 4, 7, 9, 10, 11 och 13 i syfte att uppnå den i artikel 2 angivna målsättningen för detta avtal. Parternas samlade insatser kommer att visa framsteg över tid, samtidigt som behovet av att stödja de parter som är utvecklingsländer erkänns för ett effektivt genomförande av detta avtal.

Artikel 4

1. För att uppnå det långsiktiga temperaturmålet som fastställs i artikel 2 strävar parterna efter att nå kulmen för de globala utsläppen av växthusgaser så snart som möjligt, medvetna om att detta kommer att ta längre tid för de parter som är utvecklingsländer, och därefter genomföra snabba

recognizing that this would significantly reduce the risks and impacts of climate change;

(b) Increasing the ability to adapt to the adverse impacts of climate change and foster climate resilience and low greenhouse gas emissions development, in a manner that does not threaten food production; and

(c) Making finance flows consistent with a pathway towards low greenhouse gas emissions and climate-resilient development.

2. This Agreement will be implemented to reflect equity and the principle of common but differentiated responsibilities and respective capabilities, in the light of different national circumstances.

Article 3

As nationally determined contributions to the global response to climate change, all Parties are to undertake and communicate ambitious efforts as defined in Articles 4, 7, 9, 10, 11 and 13 with the view to achieving the purpose of this Agreement as set out in Article 2. The efforts of all Parties will represent a progression over time, while recognizing the need to support developing country Parties for the effective implementation of this Agreement.

Article 4

1. In order to achieve the long-term temperature goal set out in Article 2, Parties aim to reach global peaking of greenhouse gas emissions as soon as possible, recognizing that peaking will take longer for developing country Parties, and to undertake rapid reductions thereafter in accordance

minskningar i enlighet med den bästa tillgängliga vetenskapen för att uppnå en balans mellan antropogena utsläpp av växthusgaser från källor och upptag av växthusgaser i sänkor under andra hälften av detta sekel, på grundval av principen om rättvisa och inom ramen för en hållbar utveckling och ansträngningar för att utrota fattigdom.

2. Varje part ska utarbeta, meddela och upprätthålla successiva nationellt fastställda bidrag som den avser uppnå. Parterna ska eftersträva nationella utsläpps begränsningsåtgärder i syfte att uppnå målet med dessa bidrag.

3. Varje parts successiva nationellt fastställda bidrag kommer att visa en förbättring i förhållande till partens då aktuella nationellt fastställda bidrag och återspegla dess högsta möjliga ambition, samtidigt som det återspeglar dess gemensamma men olikartade ansvar och respektive förmåga, i ljuset av olika nationella förhållanden.

4. De utvecklade länder som är parter i avtalet bör fortsätta att ta ledningen genom att förbinda sig till absoluta utsläppsminskning mål som gäller hela ekonomin. De parter som är utvecklingsländer bör fortsätta att förstärka sina begränsningsansträngningar och de uppmuntras att med tiden övergå till utsläppsminskning- eller utsläppsbegränsning mål som gäller hela ekonomin i ljuset av olika nationella förhållanden.

5. Stöd ska ges till parter som är utvecklingsländer för genomförande av denna artikel i enlighet med artiklarna 9, 10 och 11, då man är medveten om att förbättrat stöd för parter som är utvecklingsländer möjliggör en högre ambition i deras åtgärder.

with best available science, so as to achieve a balance between anthropogenic emissions by sources and removals by sinks of greenhouse gases in the second half of this century, on the basis of equity, and in the context of sustainable development and efforts to eradicate poverty.

2. Each Party shall prepare, communicate and maintain successive nationally determined contributions that it intends to achieve. Parties shall pursue domestic mitigation measures, with the aim of achieving the objectives of such contributions.

3. Each Party's successive nationally determined contribution will represent a progression beyond the Party's then current nationally determined contribution and reflect its highest possible ambition, reflecting its common but differentiated responsibilities and respective capabilities, in the light of different national circumstances.

4. Developed country Parties should continue taking the lead by undertaking economy-wide absolute emission reduction targets. Developing country Parties should continue enhancing their mitigation efforts, and are encouraged to move over time towards economy-wide emission reduction or limitation targets in the light of different national circumstances.

5. Support shall be provided to developing country Parties for the implementation of this Article, in accordance with Articles 9, 10 and 11, recognizing that enhanced support for developing country Parties will allow for higher ambition in their actions.

6. De minst utvecklade länderna och små östater under utveckling får utarbeta och lägga fram strategier, planer och åtgärder för utveckling mot låga växthusgasutsläpp som återspeglar deras särskilda förhållanden.

7. Positiva bieffekter i fråga om utsläppsbegränsningar som uppstår till följd av parternas anpassningsåtgärder och/eller planer för diversifiering av ekonomin kan bidra till utsläppsbegränsningsresultat enligt denna artikel.

8. När nationellt fastställda bidrag meddelas ska parterna tillhandahålla den information som är nödvändig för tydlighetens, transparensens och förståelsens skull i enlighet med beslut 1/CP.21 och andra relevanta beslut som fattas av partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal.

9. Varje part ska vart femte år meddela ett nationellt fastställt bidrag i enlighet med beslut 1/CP.21 och andra relevanta beslut som fattas av partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal, samt med hänsyn till resultaten från den globala översyn som avses i artikel 14.

10. Partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal ska behandla de gemensamma tidsramarna för nationellt fastställda bidrag vid sitt första möte.

11. En part får när som helst justera sitt befintliga nationellt fastställda bidrag i syfte att höja dess ambitionsnivå i enlighet med de riktlinjer som antagits av partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal.

12. De nationellt fastställda bidrag som meddelats av parterna ska införas i ett offentligt register som förvaltas av sekretariatet.

6. The least developed countries and small island developing States may prepare and communicate strategies, plans and actions for low greenhouse gas emissions development reflecting their special circumstances.

7. Mitigation co-benefits resulting from Parties' adaptation actions and/or economic diversification plans can contribute to mitigation outcomes under this Article.

8. In communicating their nationally determined contributions, all Parties shall provide the information necessary for clarity, transparency and understanding in accordance with decision 1/CP.21 and any relevant decisions of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement.

9. Each Party shall communicate a nationally determined contribution every five years in accordance with decision 1/CP.21 and any relevant decisions of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement and be informed by the outcomes of the global stocktake referred to in Article 14.

10. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall consider common time frames for nationally determined contributions at its first session.

11. A Party may at any time adjust its existing nationally determined contribution with a view to enhancing its level of ambition, in accordance with guidance adopted by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement.

12. Nationally determined contributions communicated by Parties shall be recorded in a public registry maintained by the secretariat.

13. Parterna ska bokföra sina nationellt fastställda bidrag. Vid bokföringen av antropogena utsläpp och upptag som motsvarar deras nationellt fastställda bidrag ska parterna främja miljöintegritet, transparens, tillförlitlighet, fullständighet, jämförbarhet och konsekvens samt säkerställa att dubbelräkning undviks, i enlighet med de riktlinjer som antagits av partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal.

14. Inom ramen för sina nationellt fastställda bidrag bör parterna när de erkänner och genomför utsläpps begränsningsåtgärder med avseende på antropogena utsläpp och upptag beakta, om det är lämpligt, befintliga metoder och vägledning enligt konventionen i ljuset av bestämmelserna i punkt 13 i denna artikel.

15. Vid genomförandet av detta avtal ska avtalsparterna ta hänsyn till behoven hos de parter vars ekonomier påverkas mest av motåtgärdernas konsekvenser, i synnerhet parter som är utvecklingsländer.

16. Parter, inbegripet organisationer för regional ekonomisk integration och deras medlemsstater, som har träffat en överenskommelse om att handla gemensamt enligt punkt 2 i denna artikel ska när de meddelar sina nationellt fastställda bidrag till sekretariatet inom den relevanta tidsperioden anmäla bestämmelserna i överenskommelsen, inbegripet den utsläppsnivå som tilldelats varje part. Sekretariatet ska i sin tur informera parterna och de konventionslutande staterna om bestämmelserna i överenskommelsen.

13. Parties shall account for their nationally determined contributions. In accounting for anthropogenic emissions and removals corresponding to their nationally determined contributions, Parties shall promote environmental integrity, transparency, accuracy, completeness, comparability and consistency, and ensure the avoidance of double counting, in accordance with guidance adopted by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement.

14. In the context of their nationally determined contributions, when recognizing and implementing mitigation actions with respect to anthropogenic emissions and removals, Parties should take into account, as appropriate, existing methods and guidance under the Convention, in the light of the provisions of paragraph 13 of this Article.

15. Parties shall take into consideration in the implementation of this Agreement the concerns of Parties with economies most affected by the impacts of response measures, particularly developing country Parties.

16. Parties, including regional economic integration organizations and their member States, that have reached an agreement to act jointly under paragraph 2 of this Article shall notify the secretariat of the terms of that agreement, including the emission level allocated to each Party within the relevant time period, when they communicate their nationally determined contributions. The secretariat shall in turn inform the Parties and signatories to the Convention of the terms of that agreement.

17. Varje part i en sådan överenskommelse ska bära ansvaret för sin utsläppsnivå enligt den överenskommelse som avses i punkt 16 ovan i enlighet med punkterna 13 och 14 i denna artikel samt artiklarna 13 och 15.

18. I de fall parter handlar gemensamt inom ramen för en organisation för regional ekonomisk integration som är part i detta avtal och i samförstånd med denna organisation, ska varje medlemsstat i organisationen enskilt och tillsammans med organisationen ansvara för sin utsläppsnivå enligt den överenskommelse som anmäls enligt punkt 16 ovan i enlighet med punkterna 13 och 14 i denna artikel samt artiklarna 13 och 15.

19. Alla parter bör sträva efter att utarbeta och meddela långsiktiga strategier för utveckling mot låga växthusgasutsläpp, uppmärksamma på att artikel 2 beaktar deras gemensamma men olikartade ansvar och respektive förmåga i ljuset av olika nationella förhållanden.

Artikel 5

1. Parterna bör vidta åtgärder för att, i förekommande fall, bevara och förbättra sådana sänkor och reservoarer för växthusgaser som avses i artikel 4.1 d i konventionen, inbegripet skogar.

2. Parterna uppmuntras att vidta åtgärder för att genomföra och stödja, bl.a. genom resultatbaserade betalningar, det befintliga ramverk som fastställts i relevanta riktlinjer och beslut enligt konventionen för: politiska ansatser och positiva incitament för aktiviteter som rör minskning av utsläpp från avskogning och utarmning av

17. Each party to such an agreement shall be responsible for its emission level as set out in the agreement referred to in paragraph 16 of this Article in accordance with paragraphs 13 and 14 of this Article and Articles 13 and 15.

18. If Parties acting jointly do so in the framework of, and together with, a regional economic integration organization which is itself a Party to this Agreement, each member State of that regional economic integration organization individually, and together with the regional economic integration organization, shall be responsible for its emission level as set out in the agreement communicated under paragraph 16 of this Article in accordance with paragraphs 13 and 14 of this Article and Articles 13 and 15.

19. All Parties should strive to formulate and communicate long-term low greenhouse gas emission development strategies, mindful of Article 2 taking into account their common but differentiated responsibilities and respective capabilities, in the light of different national circumstances.

Article 5

1. Parties should take action to conserve and enhance, as appropriate, sinks and reservoirs of greenhouse gases as referred to in Article 4, paragraph 1(d), of the Convention, including forests.

2. Parties are encouraged to take action to implement and support, including through results-based payments, the existing framework as set out in related guidance and decisions already agreed under the Convention for: policy approaches and positive incentives for activities relating to reducing emissions from deforestation and

skogar och vikten av bevarande av skogar, hållbart skogsbruk och förbättring av skogens koldioxidinlagring i utvecklingsländer samt alternativa politiska ansatser, såsom de för kombinerade utsläpps begränsnings- och anpassningsåtgärder för integrerat och hållbart skogsbruk, samtidigt som man bekräftar vikten av att främja nyttor som inte rör koldioxid i anknytning till sådana ansatser när så är lämpligt.

Artikel 6

1. Avtalsparterna är medvetna om att vissa parter väljer att idka frivilligt samarbete vid genomförandet av sina nationellt fastställda bidrag för att möjliggöra en högre ambitionsnivå i sina utsläpps begränsnings- och anpassningsåtgärder och för att främja en hållbar utveckling och miljöintegritet.

2. Parter ska, när de på frivillig basis inlåter sig i samarbete som involverar användning av internationellt överförbara utsläpps begränsningsresultat mot nationellt fastställda bidrag, främja hållbar utveckling och säkerställa miljöintegritet och transparens, också inom förvaltning, och ska tillämpa robusta bokföringsmetoder för att bl.a. säkerställa att dubbelräkning undviks i enlighet med de riktlinjer som antagits av partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal.

3. Användningen av internationellt överförbara utsläpps begränsningsresultat för att uppnå nationellt fastställda bidrag enligt detta avtal ska vara frivilligt och auktoriserat av deltagande parter.

4. För att bidra till begränsningen av växthusgasutsläpp och stödja en hållbar utveckling inrättas

forest degradation, and the role of conservation, sustainable management of forests and enhancement of forest carbon stocks in developing countries; and alternative policy approaches, such as joint mitigation and adaptation approaches for the integral and sustainable management of forests, while reaffirming the importance of incentivizing, as appropriate, non-carbon benefits associated with such approaches.

Article 6

1. Parties recognize that some Parties choose to pursue voluntary cooperation in the implementation of their nationally determined contributions to allow for higher ambition in their mitigation and adaptation actions and to promote sustainable development and environmental integrity.

2. Parties shall, where engaging on a voluntary basis in cooperative approaches that involve the use of internationally transferred mitigation outcomes towards nationally determined contributions, promote sustainable development and ensure environmental integrity and transparency, including in governance, and shall apply robust accounting to ensure, inter alia, the avoidance of double counting, consistent with guidance adopted by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement.

3. The use of internationally transferred mitigation outcomes to achieve nationally determined contributions under this Agreement shall be voluntary and authorized by participating Parties.

4. A mechanism to contribute to the mitigation of greenhouse gas emissions and support sustainable

härmed en mekanism som sorterar under och får vägledning av partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal och som parterna kan använda på frivillig basis. Den ska stå under överinseende av ett organ som utses av partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal och ska syfta till att

a) bidra till begränsning av växthusgasutsläpp samtidigt som en hållbar utveckling främjas,

b) skapa incitament för och underlätta deltagande i insatser för att begränsa växthusgasutsläpp för offentliga och privata aktörer som auktoriserats av en part,

c) bidra till en minskning av utsläppsnivåerna hos värdparten, som gynnas av begränsningsaktiviteter som leder till utsläppsminskningar som även kan användas av en annan part för att uppfylla dess nationellt fastställda bidrag, och

d) ge en övergripande begränsning av globala utsläpp.

5. De utsläppsminskningar som är ett resultat av den mekanism som avses i punkt 4 i denna artikel ska inte användas för att påvisa resultat för värdpartens nationellt fastställda bidrag om de används av en annan part för att påvisa resultat för dess nationellt fastställda bidrag.

6. Partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal ska säkerställa att en del av förtjänsten från aktiviteter inom ramen för den mekanism som avses i punkt 4 i denna artikel används för att täcka förvaltningskostnader samt för att bistå parter som är utvecklingsländer och särskilt utsatta för skadliga effekter av klimatförändring att bära anpassningskostnaderna.

7. Partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal ska vid sitt första möte anta regler,

development is hereby established under the authority and guidance of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement for use by Parties on a voluntary basis. It shall be supervised by a body designated by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement, and shall aim:

(a) To promote the mitigation of greenhouse gas emissions while fostering sustainable development;

(b) To incentivize and facilitate participation in the mitigation of greenhouse gas emissions by public and private entities authorized by a Party;

(c) To contribute to the reduction of emission levels in the host Party, which will benefit from mitigation activities resulting in emission reductions that can also be used by another Party to fulfil its nationally determined contribution; and

(d) To deliver an overall mitigation in global emissions.

5. Emission reductions resulting from the mechanism referred to in paragraph 4 of this Article shall not be used to demonstrate achievement of the host Party's nationally determined contribution if used by another Party to demonstrate achievement of its nationally determined contribution.

6. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall ensure that a share of the proceeds from activities under the mechanism referred to in paragraph 4 of this Article is used to cover administrative expenses as well as to assist developing country Parties that are particularly vulnerable to the adverse effects of climate change to meet the costs of adaptation.

7. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall adopt rules,

former och förfaranden för den mekanism som avses i punkt 4 i denna artikel.

8. Parterna inser vikten av att integrerade, övergripande, balanserade och icke-marknadsbaserade angreppssätt finns tillgängliga för parterna som hjälp vid genomförandet av deras nationellt fastställda bidrag i ett sammanhang av hållbar utveckling och fattigdomsutrotning, på ett samordnat och effektivt sätt, inbegripet genom bl.a. utsläpps begränsningar, anpassning, finansiering, tekniköverföring och kapacitetsuppbyggnad, när det är lämpligt. Dessa angreppssätt ska syfta till att

- a) främja utsläpps begränsnings- och anpassningsambitionen,
- b) stärka den offentliga och privata sektorns deltagande i genomförandet av nationellt fastställda bidrag, och
- c) förbättra möjligheterna till samordning mellan olika instrument och relevanta institutionella arrangemang.

9. Härmed fastställs ett ramverk för icke-marknadsbaserade angreppssätt för hållbar utveckling för att främja de icke-marknadsbaserade angreppssätt som beskrivs i punkt 8 i denna artikel.

Artikel 7

1. Parterna fastställer härmed det globala anpassningsmålet att förbättra anpassningsförmågan, förstärka återhämtningsförmågan och minska sårbarheten för klimatförändringen i syfte att bidra till hållbar utveckling och säkerställa lämpliga anpassningsåtgärder inom ramen för det temperaturmål som anges i artikel 2.

2. Parterna är medvetna om att anpassning utgör en global utmaning som alla står inför och som har lokala, subnationella, natio-

modalities and procedures for the mechanism referred to in paragraph 4 of this Article at its first session.

8. Parties recognize the importance of integrated, holistic and balanced non-market approaches being available to Parties to assist in the implementation of their nationally determined contributions, in the context of sustainable development and poverty eradication, in a coordinated and effective manner, including through, inter alia, mitigation, adaptation, finance, technology transfer and capacity-building, as appropriate. These approaches shall aim to:

- (a) Promote mitigation and adaptation ambition;
- (b) Enhance public and private sector participation in the implementation of nationally determined contributions; and
- (c) Enable opportunities for coordination across instruments and relevant institutional arrangements.

9. A framework for non-market approaches to sustainable development is hereby defined to promote the non-market approaches referred to in paragraph 8 of this Article.

Article 7

1. Parties hereby establish the global goal on adaptation of enhancing adaptive capacity, strengthening resilience and reducing vulnerability to climate change, with a view to contributing to sustainable development and ensuring an adequate adaptation response in the context of the temperature goal referred to in Article 2.

2. Parties recognize that adaptation is a global challenge faced by all with local, subnational, national, regional and international

nella, regionala och internationella dimensioner och att anpassning utgör ett viktigt inslag i och bidrar till långsiktiga globala åtgärder mot klimatförändringar för att skydda människor, försörjningsmöjligheter och ekosystem, med beaktande av de brådskande och omedelbara behoven hos de parter som är utvecklingsländer och som är särskilt utsatta för skadliga effekter av klimatförändringen.

3. Anpassningsinsatser som gjorts av parter som är utvecklingsländer ska erkännas i enlighet med de former som ska antas av partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal vid dess första möte.

4. Parterna är medvetna om att det nuvarande anpassningsbehovet är betydande och att mer omfattande utsläpps begränsningar kan minska behovet av ytterligare anpassningsåtgärder och att större anpassningsbehov kan medföra större anpassningskostnader.

5. Parterna är medvetna om att anpassningsåtgärder bör bygga på ett angreppssätt som drivs av länderna, är genussensitivt, bygger på deltagande och är transparent i alla delar, som beaktar utsatta grupper, samhällen och ekosystem, och som bör grunda sig på och vägledas av den bästa tillgängliga vetenskapen och, när så är lämpligt, traditionell kunskap, kunskap hos urfolk och lokala kunskapsystem, i syfte att vid behov integrera anpassning i relevanta socioekonomiska och miljörelaterade åtgärder och politik.

6. Parterna inser vikten av stöd till och internationellt samarbete kring anpassningsinsatser och vikten av att beakta behoven hos parter som är utvecklingsländer, i synnerhet hos dem som är särskilt utsatta för skadliga effekter av klimatförändringen.

dimensions, and that it is a key component of and makes a contribution to the long-term global response to climate change to protect people, livelihoods and ecosystems, taking into account the urgent and immediate needs of those developing country Parties that are particularly vulnerable to the adverse effects of climate change.

3. The adaptation efforts of developing country Parties shall be recognized, in accordance with the modalities to be adopted by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement at its first session.

4. Parties recognize that the current need for adaptation is significant and that greater levels of mitigation can reduce the need for additional adaptation efforts, and that greater adaptation needs can involve greater adaptation costs.

5. Parties acknowledge that adaptation action should follow a country-driven, gender-responsive, participatory and fully transparent approach, taking into consideration vulnerable groups, communities and ecosystems, and should be based on and guided by the best available science and, as appropriate, traditional knowledge, knowledge of indigenous peoples and local knowledge systems, with a view to integrating adaptation into relevant socioeconomic and environmental policies and actions, where appropriate.

6. Parties recognize the importance of support for and international cooperation on adaptation efforts and the importance of taking into account the needs of developing country Parties, especially those that are particularly vulnerable to the adverse effects of climate change.

7. Parterna bör stärka sitt samarbete för att förbättra anpassningsåtgärderna, med beaktande av Cancunramverket för anpassning, bl.a. med avseende på

a) att utbyta information, god praxis, erfarenheter och lärdomar, när så är lämpligt också i den mån dessa gäller vetenskap, planering, politik och genomförande som gäller anpassningsåtgärder,

b) att förstärka institutionella arrangemang, inbegripet de arrangemang enligt konventionen som tjänar detta avtal, för att stödja sammanställning av relevant information och kunskap och tillhandahållande av tekniskt stöd och vägledning till parter,

c) att förstärka vetenskaplig kunskap om klimat, inbegripet forskning, systematisk klimatövervakning och system för tidig varning, på ett sätt som upplyser klimat-tjänster och stöder beslutsfattande,

d) att bistå parter som är utvecklingsländer med att identifiera effektiva anpassningsförfaranden, anpassningsbehov, prioritetsområden, stöd som getts och erhållits för anpassningsåtgärder och anpassningsinsatser, samt utmaningar och luckor, på ett sätt som är förenligt med och uppmuntrar till god praxis, och

e) att förbättra anpassningsåtgärdernas effektivitet och varaktighet.

8. Förenta nationernas underorgan och fackorgan uppmuntras till att stödja parternas ansträngningar att genomföra de åtgärder som avses i punkt 7 i denna artikel, med beaktande av bestämmelserna i punkt 5.

7. Parties should strengthen their cooperation on enhancing action on adaptation, taking into account the Cancun Adaptation Framework, including with regard to:

(a) Sharing information, good practices, experiences and lessons learned, including, as appropriate, as these relate to science, planning, policies and implementation in relation to adaptation actions;

(b) Strengthening institutional arrangements, including those under the Convention that serve this Agreement, to support the synthesis of relevant information and knowledge, and the provision of technical support and guidance to Parties;

(c) Strengthening scientific knowledge on climate, including research, systematic observation of the climate system and early warning systems, in a manner that informs climate services and supports decision-making;

(d) Assisting developing country Parties in identifying effective adaptation practices, adaptation needs, priorities, support provided and received for adaptation actions and efforts, and challenges and gaps, in a manner consistent with encouraging good practices; and

(e) Improving the effectiveness and durability of adaptation actions.

8. United Nations specialized organizations and agencies are encouraged to support the efforts of Parties to implement the actions referred to in paragraph 7 of this Article, taking into account the provisions of paragraph 5 of this Article.

9. Varje part ska, när så är lämpligt, inleda förfaranden för anpassningsplanering och genomföra anpassningsåtgärder, bl.a. utveckling eller förbättring av relevanta planer, politik och/eller bidrag, vilka kan omfatta

a) genomförande av åtgärder, åtaganden och/eller insatser som gäller anpassning,

b) utformande och genomförande av nationella anpassningsplaner,

c) bedömning av konsekvenser av och utsatthet för klimatförändringen i syfte att utforma nationellt fastställda prioriterade åtgärder, med hänsyn till utsatta folk, platser och ekosystem,

d) övervakning, utvärdering och lärdomar av anpassningsrelaterade planer, politik, program och åtgärder, och

e) förstärkning av återhämtningsförmågan hos socioekonomiska och ekologiska system, bl.a. genom diversifiering av ekonomin och hållbar förvaltning av naturresurser.

10. Varje part bör, när så är lämpligt, lämna in och regelbundet uppdatera en anpassningsrapport som kan innehålla partens prioriteringar, behov i anslutning till genomförande och stöd samt planer och åtgärder, utan att skapa någon ytterligare börda för parter som är utvecklingsländer.

11. En anpassningsrapport enligt punkt 10 i denna artikel ska, när så är lämpligt, lämnas in och uppdateras regelbundet som en del av eller tillsammans med andra meddelanden eller dokument, såsom den nationella anpassningsplanen, det nationellt fastställda bidraget enligt artikel 4.2 och/eller nationalrapporten.

9. Each Party shall, as appropriate, engage in adaptation planning processes and the implementation of actions, including the development or enhancement of relevant plans, policies and/or contributions, which may include:

(a) The implementation of adaptation actions, undertakings and/or efforts;

(b) The process to formulate and implement national adaptation plans;

(c) The assessment of climate change impacts and vulnerability, with a view to formulating nationally determined prioritized actions, taking into account vulnerable people, places and ecosystems;

(d) Monitoring and evaluating and learning from adaptation plans, policies, programmes and actions; and

(e) Building the resilience of socioeconomic and ecological systems, including through economic diversification and sustainable management of natural resources.

10. Each Party should, as appropriate, submit and update periodically an adaptation communication, which may include its priorities, implementation and support needs, plans and actions, without creating any additional burden for developing country Parties.

11. The adaptation communication referred to in paragraph 10 of this Article shall be, as appropriate, submitted and updated periodically, as a component of or in conjunction with other communications or documents, including a national adaptation plan, a nationally determined contribution as referred to in Article 4, paragraph 2, and/or a national communication.

12. De anpassningsrapporter som avses i punkt 10 i denna artikel ska införas i ett offentligt register som ska förvaltas av sekretariatet.

13. Kontinuerligt och förstärkt internationellt stöd ska ges till parter som är utvecklingsländer för genomförandet av punkterna 7, 9, 10 och 11 i denna artikel, i enlighet med bestämmelserna i artiklarna 9, 10 och 11.

14. Den globala översyn som avses i artikel 14 ska bl.a.

a) erkänna anpassningsinsatser hos parter som är utvecklingsländer,

b) förstärka genomförandet av anpassningsåtgärder med beaktande av den anpassningsrapport som avses i punkt 10 i denna artikel,

c) granska tillräckligheten och effektiviteten av anpassning och det stöd som ges för anpassning, och

d) granska de övergripande framsteg som gjorts i fråga om uppnåendet av det globala anpassningsmål som anges i punkt 1 i denna artikel.

Artikel 8

1. Parterna är medvetna om vikten av att förhindra, minimera och hantera förluster och skador som hänförs till skadliga effekter av klimatförändringen, inbegripet extrema väderhändelser och långsamt framskridande fenomen, och den hållbara utvecklingens betydelse för att minska risken för förluster och skador.

2. Internationella Warszawa-mekanismen för förluster eller skador från konsekvenserna av klimatförändringen ska sortera under och styras av partskonferensen, i dess funktion som partsmöte för detta avtal och kan förbättras

12. The adaptation communications referred to in paragraph 10 of this Article shall be recorded in a public registry maintained by the secretariat.

13. Continuous and enhanced international support shall be provided to developing country Parties for the implementation of paragraphs 7, 9, 10 and 11 of this Article, in accordance with the provisions of Articles 9, 10 and 11.

14. The global stocktake referred to in Article 14 shall, inter alia:

(a) Recognize adaptation efforts of developing country Parties;

(b) Enhance the implementation of adaptation action taking into account the adaptation communication referred to in paragraph 10 of this Article;

(c) Review the adequacy and effectiveness of adaptation and support provided for adaptation; and

(d) Review the overall progress made in achieving the global goal on adaptation referred to in paragraph 1 of this Article.

Article 8

1. Parties recognize the importance of averting, minimizing and addressing loss and damage associated with the adverse effects of climate change, including extreme weather events and slow onset events, and the role of sustainable development in reducing the risk of loss and damage.

2. The Warsaw International Mechanism for Loss and Damage associated with Climate Change Impacts shall be subject to the authority and guidance of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this

och förstärkas på det sätt som fastställs av partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal.

3. Parterna bör förstärka förståelse, åtgärder och stöd avseende förlust och skada som hänför sig till skadliga effekter av klimatförändring, bl.a. genom Internationella Warszawamekanismen, när så är lämpligt, på basis av samarbete och stödåtgärder.

4. I enlighet med detta kan samarbete och stödåtgärder för att förstärka förståelse, åtgärder och stöd genomföras på följande områden:

- a) system för tidig varning,
- b) krishanteringsberedskap,
- c) långsamt framskridande fenomen,
- d) händelser som kan innebära oåterkallelig och bestående förlust och skada,
- e) övergripande riskbedömning och riskhantering,
- f) riskförsäkringsarrangemang, klimatriskspredning och andra försäkringslösningar,
- g) icke-ekonomiska förluster, och
- h) klimatmässig motståndskraft hos samhällen, försörjningsmöjligheter och ekosystem.

5. Internationella Warszawamekanismen ska samverka med befintliga organ och expertgrupper som sorterar under detta avtal, samt med relevanta organisationer och expertorgan utanför avtalet.

Artikel 9

1. De utvecklade länder som är parter i avtalet ska tillhandahålla finansiella resurser för att bistå parter som är utvecklingsländer både i fråga om utsläppsbegränsningar och anpassning som en fortsättning på deras befintliga förpliktelser enligt konventionen.

Agreement and may be enhanced and strengthened, as determined by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement.

3. Parties should enhance understanding, action and support, including through the Warsaw International Mechanism, as appropriate, on a cooperative and facilitative basis with respect to loss and damage associated with the adverse effects of climate change.

4. Accordingly, areas of cooperation and facilitation to enhance understanding, action and support may include:

- (a) Early warning systems;
- (b) Emergency preparedness;
- (c) Slow onset events;
- (d) Events that may involve irreversible and permanent loss and damage;
- (e) Comprehensive risk assessment and management;
- (f) Risk insurance facilities, climate risk pooling and other insurance solutions;
- (g) Non-economic losses; and
- (h) Resilience of communities, livelihoods and ecosystems.

5. The Warsaw International Mechanism shall collaborate with existing bodies and expert groups under the Agreement, as well as relevant organizations and expert bodies outside the Agreement.

Article 9

1. Developed country Parties shall provide financial resources to assist developing country Parties with respect to both mitigation and adaptation in continuation of their existing obligations under the Convention.

2. Andra parter uppmuntras att tillhandahålla eller att fortsätta tillhandahålla sådant stöd på frivillig basis.

3. Som en del av en global insats bör de utvecklade länder som är parter i avtalet fortsätta att ta ledningen för att mobilisera klimatfinansiering från flera olika slags källor, instrument och kanaler, och ska då beakta de offentliga medlens viktiga roll, genom en rad olika åtgärder såsom bl.a. stöd till landsstyrda strategier och genom att ta hänsyn till behoven och prioriteringarna hos de parter som är utvecklingsländer. Sådan mobilisering av klimatfinansiering bör visa framsteg i förhållande till tidigare insatser.

4. Tillhandahållandet av utökade finansiella resurser bör syfta till att uppnå en balans mellan anpassning och utsläppsbegränsningar, med beaktande av de landsstyrda strategier samt prioriteringar och behov hos parter som är utvecklingsländer, i synnerhet de som är särskilt utsatta för klimatförändringens skadliga effekter och som har betydande kapacitetsbegränsningar, såsom t.ex. de minst utvecklade länderna och små östater under utveckling, och med beaktande av behovet av offentliga och bidragsbaserade resurser för anpassning.

5. De utvecklade länder som är parter i avtalet ska vartannat år meddela riktgivande kvantitativa och kvalitativa uppgifter som hänför sig till punkt 1 och 3 i denna artikel, i tillämpliga fall, bl.a., tillgängliga uppgifter om planerade nivåer av offentliga finansiella medel som ska tillhandahållas parter som är utvecklingsländer. Andra parter som tillhandahåller resurser uppmuntras att vartannat år meddela sådan information på frivillig basis.

2. Other Parties are encouraged to provide or continue to provide such support voluntarily.

3. As part of a global effort, developed country Parties should continue to take the lead in mobilizing climate finance from a wide variety of sources, instruments and channels, noting the significant role of public funds, through a variety of actions, including supporting country-driven strategies, and taking into account the needs and priorities of developing country Parties. Such mobilization of climate finance should represent a progression beyond previous efforts.

4. The provision of scaled-up financial resources should aim to achieve a balance between adaptation and mitigation, taking into account country-driven strategies, and the priorities and needs of developing country Parties, especially those that are particularly vulnerable to the adverse effects of climate change and have significant capacity constraints, such as the least developed countries and small island developing States, considering the need for public and grant-based resources for adaptation.

5. Developed country Parties shall biennially communicate indicative quantitative and qualitative information related to paragraphs 1 and 3 of this Article, as applicable, including, as available, projected levels of public financial resources to be provided to developing country Parties. Other Parties providing resources are encouraged to communicate biennially such information on a voluntary basis.

6. Den globala översyn som avses i artikel 14 ska ta hänsyn till den relevanta information som de utvecklade länder som är parter i avtalet och/eller avtalsorganen tillhandahåller om insatser som hänför sig till klimatfinansiering.

7. De utvecklade länder som är parter i avtalet ska vartannat år tillhandahålla transparenta och sammanhängande uppgifter om stöd som getts parter som är utvecklingsländer och som mobiliserats genom offentliga interventioner i enlighet med de former, förfaranden och riktlinjer som partskonferensen, i dess funktion som partsmöte för detta avtal, antar vid dess första möte, i enlighet med vad som föreskrivs i artikel 13.13. Andra parter uppmanas att göra detta.

8. Konventionens finansieringsmekanism, inbegripet dess operativa enheter, ska tjäna som finansieringsmekanism för detta avtal.

9. De institutioner som bistår vid genomförande av detta avtal, inbegripet de operativa enheterna i konventionens finansieringsmekanism, ska sträva efter att säkerställa en effektiv tillgång till finansiella resurser genom att tillämpa förenklade förfaranden för godkännande och förbättrat beredskapsstöd för parter som är utvecklingsländer, i synnerhet för de minst utvecklade länderna och för små östater under utveckling, inom ramen för deras nationella klimatstrategier och klimatplaner.

Artikel 10

1. Parterna delar en långsiktig vision om vikten av att fullt ut genomföra teknikutveckling och tekniköverföring för att förbättra motståndskraften mot klimatförändringar och för att minska växthusgasutsläppen.

6. The global stocktake referred to in Article 14 shall take into account the relevant information provided by developed country Parties and/or Agreement bodies on efforts related to climate finance.

7. Developed country Parties shall provide transparent and consistent information on support for developing country Parties provided and mobilized through public interventions biennially in accordance with the modalities, procedures and guidelines to be adopted by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement, at its first session, as stipulated in Article 13, paragraph 13. Other Parties are encouraged to do so.

8. The Financial Mechanism of the Convention, including its operating entities, shall serve as the financial mechanism of this Agreement.

9. The institutions serving this Agreement, including the operating entities of the Financial Mechanism of the Convention, shall aim to ensure efficient access to financial resources through simplified approval procedures and enhanced readiness support for developing country Parties, in particular for the least developed countries and small island developing States, in the context of their national climate strategies and plans.

Article 10

1. Parties share a long-term vision on the importance of fully realizing technology development and transfer in order to improve resilience to climate change and to reduce greenhouse gas emissions.

2. Parterna som beaktar teknikens betydelse för genomförandet av begränsnings- och anpassningsåtgärder enligt detta avtal och som erkänner befintliga ansträngningar i fråga om införande och spridning av teknik, ska förstärka sitt samarbete i fråga om teknikutveckling och tekniköverföring.

3. Den teknikmekanism som inrättats enligt konventionen ska bidra till genomförandet av detta avtal.

4. Härmed inrättas ett ramverk för teknik för att tillhandahålla övergripande vägledning för teknikmekanismens arbete med att främja och stödja förbättrade åtgärder avseende teknikutveckling och tekniköverföring i syfte att stödja genomförandet av detta avtal, som ett led i att uppnå den långsiktiga vision som avses i punkt 1 i denna artikel.

5. Det är av avgörande betydelse för effektiva, långsiktiga globala åtgärder mot klimatförändringar och för främjande av ekonomisk tillväxt och hållbar utveckling att innovationer påskyndas, uppmuntras och möjliggörs. Dessa insatser ska, när så är lämpligt, stödjas bl.a. genom teknikmekanismen och finansiella medel från konventionens finansieringsmekanism för att åstadkomma samarbetsinriktade angreppssätt till forskning och utveckling och för att underlätta tillgång till teknik för parter som är utvecklingsländer, i synnerhet i ett tidigt skede av den tekniska livscykeln.

6. Stöd, inbegripet finansiellt stöd, ska tillhandahållas parter som är utvecklingsländer för genomförandet av denna artikel, bl.a. för att stärka samarbete avseende utveckling och överföring av teknik under olika stadier av den tekniska livscykeln i syfte att uppnå en balans mellan stöd till utsläppsbe-

2. Parties, noting the importance of technology for the implementation of mitigation and adaptation actions under this Agreement and recognizing existing technology deployment and dissemination efforts, shall strengthen cooperative action on technology development and transfer.

3. The Technology Mechanism established under the Convention shall serve this Agreement.

4. A technology framework is hereby established to provide overarching guidance to the work of the Technology Mechanism in promoting and facilitating enhanced action on technology development and transfer in order to support the implementation of this Agreement, in pursuit of the long-term vision referred to in paragraph 1 of this Article.

5. Accelerating, encouraging and enabling innovation is critical for an effective, longterm global response to climate change and promoting economic growth and sustainable development. Such effort shall be, as appropriate, supported, including by the Technology Mechanism and, through financial means, by the Financial Mechanism of the Convention, for collaborative approaches to research and development, and facilitating access to technology, in particular for early stages of the technology cycle, to developing country Parties.

6. Support, including financial support, shall be provided to developing country Parties for the implementation of this Article, including for strengthening cooperative action on technology development and transfer at different stages of the technology cycle, with a view to achieving a

gränsningar och anpassning. Den globala översyn som avses i artikel 14 ska beakta tillgänglig information om insatser som hänför sig till stöd för utveckling och överföring av teknik som ges till parter som är utvecklingsländer.

Artikel 11

1. Kapacitetsuppbyggnad enligt detta avtal bör stärka kapaciteten och förmågan hos parter som är utvecklingsländer, i synnerhet länder med minst kapacitet, såsom de minst utvecklade länderna, och länder som är särskilt utsatta för klimatförändringens skadliga effekter, såsom små östater under utveckling, att vidta effektiva klimatåtgärder, såsom bl.a. att genomföra anpassnings- och begränsningsåtgärder, och bör underlätta utveckling, spridning och införande av teknik, tillgång till klimatfinansiering, relevanta aspekter av utbildning, yrkesutbildning, allmänhetens medvetenhet, och transparent, rättidig och korrekt förmedling av uppgifter.

2. Kapacitetsuppbyggnad bör drivas av länderna, utgå ifrån och bemöta parternas nationella behov och främja parternas, i synnerhet parters som är utvecklingsländer, egenansvar på nationell, subnationell och lokal nivå. Kapacitetsuppbyggnad bör utgå ifrån erhållna erfarenheter, inbegripet erfarenheter från aktiviteter för kapacitetsuppbyggnad enligt konventionen, och utgöra en effektiv, återkommande process som är participatorisk, sektorsövergripande och genussensitiv.

3. Alla parter bör samarbeta för att förbättra kapaciteten att genomföra detta avtal bland parter som är utvecklingsländer. De ut-

balance between support for mitigation and adaptation. The global stocktake referred to in Article 14 shall take into account available information on efforts related to support on technology development and transfer for developing country Parties.

Article 11

1. Capacity-building under this Agreement should enhance the capacity and ability of developing country Parties, in particular countries with the least capacity, such as the least developed countries, and those that are particularly vulnerable to the adverse effects of climate change, such as small island developing States, to take effective climate change action, including, inter alia, to implement adaptation and mitigation actions, and should facilitate technology development, dissemination and deployment, access to climate finance, relevant aspects of education, training and public awareness, and the transparent, timely and accurate communication of information.

2. Capacity-building should be country-driven, based on and responsive to national needs, and foster country ownership of Parties, in particular, for developing country Parties, including at the national, subnational and local levels. Capacity-building should be guided by lessons learned, including those from capacity-building activities under the Convention, and should be an effective, iterative process that is participatory, cross-cutting and gender-responsive.

3. All Parties should cooperate to enhance the capacity of developing country Parties to implement this Agreement.

Prop. 2016/17:16
Bilaga 1

vecklade länder som är parter i avtalet bör förbättra stödet till åtgärder för kapacitetsuppbyggnad i utvecklingsländer som är parter i avtalet.

4. Alla parter som stärker kapaciteten att genomföra detta avtal bland utvecklingsländer som är parter i detta avtal, bl.a. genom regionala, bilaterala och multilaterala angreppssätt, ska regelbundet informera om dessa insatser eller åtgärder för kapacitetsuppbyggnad. Parter som är utvecklingsländer bör regelbundet informera om framsteg som gjorts i fråga om genomförandet av planer, politik, insatser eller åtgärder för kapacitetsuppbyggnad i syfte att genomföra detta avtal.

5. Aktiviteter för kapacitetsuppbyggnad ska stärkas genom lämpliga institutionella arrangemang för att stödja genomförandet av detta avtal, bl.a. genom de lämpliga institutionella arrangemang som inrättats genom konventionen och som ska bidra till genomförandet av detta avtal. Partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal ska vid sitt första möte behandla och fatta beslut om de första institutionella arrangemangen för kapacitetsuppbyggnad.

Artikel 12

Parterna ska samarbeta när de vidtar åtgärder, när så är lämpligt, för att förbättra utbildning, allmänhetens medvetenhet, deltagande och tillgång till information i frågor som gäller klimatförändringarna och insekter vikten av dessa insatser när det gäller att stärka åtgärder enligt detta avtal.

Developed country Parties should enhance support for capacity-building actions in developing country Parties.

4. All Parties enhancing the capacity of developing country Parties to implement this Agreement, including through regional, bilateral and multilateral approaches, shall regularly communicate on these actions or measures on capacity-building. Developing country Parties should regularly communicate progress made on implementing capacity-building plans, policies, actions or measures to implement this Agreement.

5. Capacity-building activities shall be enhanced through appropriate institutional arrangements to support the implementation of this Agreement, including the appropriate institutional arrangements established under the Convention that serve this Agreement. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall, at its first session, consider and adopt a decision on the initial institutional arrangements for capacity-building.

Article 12

Parties shall cooperate in taking measures, as appropriate, to enhance climate change education, training, public awareness, public participation and public access to information, recognizing the importance of these steps with respect to enhancing actions under this Agreement.

Artikel 13

1. I syfte att skapa ömsesidigt förtroende och främja ett effektivt genomförande inrättas härmed ett stärkt transparensramverk för åtgärder och stöd som genom inbyggd flexibilitet tar hänsyn till parternas olika kapacitet och bygger på kollektiva erfarenheter.

2. Transparensramverket ska erbjuda de parter som är utvecklingsländer, och som mot bakgrund av sin förmåga har behov därav, flexibilitet vid genomförandet av bestämmelserna i denna artikel. De former, förfaranden och riktlinjer som anges i punkt 13 i denna artikel ska återspegla denna flexibilitet.

3. Transparensramverket ska bygga på och förbättra transparensarrangemangen enligt konventionen, där de särskilda förhållandena i de minst utvecklade länderna och små östater under utveckling erkänns, och genomförs på ett stödjande, icke-inkräktande, icke-bestrafande sätt med respekt för nationell suveränitet, och undvika att ålägga parterna orimliga bördor.

4. Transparensarrangemangen enligt konventionen, såsom nationalrapporter, tvåårsrapporter, uppdaterade tvåårsrapporter, internationella utvärderingar och granskningar samt internationella konsultationer och analyser ska ingå i de erfarenheter som tas till vara vid utveckling av former, förfaranden och riktlinjer enligt punkt 13 i denna artikel.

5. Syftet med ramverket för transparens gällande åtgärder är att ge en klar bild av klimatåtgärderna i ljuset av målet för konventionen enligt dess artikel 2, genom att

Article 13

1. In order to build mutual trust and confidence and to promote effective implementation, an enhanced transparency framework for action and support, with built-in flexibility which takes into account Parties' different capacities and builds upon collective experience is hereby established.

2. The transparency framework shall provide flexibility in the implementation of the provisions of this Article to those developing country Parties that need it in the light of their capacities. The modalities, procedures and guidelines referred to in paragraph 13 of this Article shall reflect such flexibility.

3. The transparency framework shall build on and enhance the transparency arrangements under the Convention, recognizing the special circumstances of the least developed countries and small island developing States, and be implemented in a facilitative, non-intrusive, non-punitive manner, respectful of national sovereignty, and avoid placing undue burden on Parties.

4. The transparency arrangements under the Convention, including national communications, biennial reports and biennial update reports, international assessment and review and international consultation and analysis, shall form part of the experience drawn upon for the development of the modalities, procedures and guidelines under paragraph 13 of this Article.

5. The purpose of the framework for transparency of action is to provide a clear understanding of climate change action in the light of the objective of the Convention

klarlägga och följa upp parternas framsteg när det gäller att uppnå sina individuella nationellt fastställda bidrag enligt artikel 4 och deras anpassningsåtgärder enligt artikel 7, bl.a. god praxis, prioriteringar, behov och luckor, som underlag för den globala översynen enligt artikel 14.

6. Syftet med ramverket för transparens av stöd är att ge en klar uppfattning om stöd som tillhandahållits och tagits emot av relevanta enskilda parter inom ramen för åtgärder mot klimatförändringen enligt artiklarna 4, 7, 9, 10 och 11, och att så långt som möjligt ge en full översikt över det sammanlagda finansiella stöd som tillhandahållits, som underlag för den globala översynen enligt artikel 14.

7. Varje part ska regelbundet tillhandahålla följande uppgifter:

a) en nationell inventeringsrapport om antropogena utsläpp från källor och upptag i sänkor av växthusgaser, vilken upprättats genom användning av metodik enligt god praxis som godkänts av den mellanstatliga panelen om klimatförändring (IPCC) och som partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal har enats om, och

b) uppgifter som är nödvändiga för att följa upp de framsteg som varje part gör i fråga om genomförandet och uppnåendet av dess nationellt fastställda bidrag enligt artikel 4.

8. Varje part bör också tillhandahålla uppgifter som rör konsekvenser av och anpassning till klimatförändringen enligt artikel 7, när så är lämpligt.

9. De utvecklade länder som är parter i avtalet ska och andra parter som tillhandahåller stöd bör tillhandahålla uppgifter om finansiellt

as set out in its Article 2, including clarity and tracking of progress towards achieving Parties' individual nationally determined contributions under Article 4, and Parties' adaptation actions under Article 7, including good practices, priorities, needs and gaps, to inform the global stocktake under Article 14.

6. The purpose of the framework for transparency of support is to provide clarity on support provided and received by relevant individual Parties in the context of climate change actions under Articles 4, 7, 9, 10 and 11, and, to the extent possible, to provide a full overview of aggregate financial support provided, to inform the global stocktake under Article 14.

7. Each Party shall regularly provide the following information:

(a) A national inventory report of anthropogenic emissions by sources and removals by sinks of greenhouse gases, prepared using good practice methodologies accepted by the Intergovernmental Panel on Climate Change and agreed upon by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement; and

(b) Information necessary to track progress made in implementing and achieving its nationally determined contribution under Article 4.

8. Each Party should also provide information related to climate change impacts and adaptation under Article 7, as appropriate.

9. Developed country Parties shall, and other Parties that provide support should, provide information on financial, technology

stöd och stöd till tekniköverföring och kapacitetsuppbyggnad som getts till de parter som är utvecklingsländer i enlighet med artiklarna 9, 10 och 11.

10. Parter som är utvecklingsländer bör tillhandahålla uppgifter om finansiellt stöd och stöd till tekniköverföring och kapacitetsuppbyggnad som behövs och som erhållits i enlighet med artiklarna 9, 10 och 11.

11. De uppgifter som varje part lämnar enligt punkterna 7 och 9 i denna artikel ska granskas tekniskt av experter i enlighet med beslut 1/CP.21. För de parter som är utvecklingsländer och som mot bakgrund av sin förmåga ska granskningsprocessen inbegripa hjälp att identifiera kapacitetsuppbyggnadsbehov. Varje part ska också delta i en faciliterande multilateral granskning av framsteg med avseende på insatser enligt artikel 9 och genomförande respektive uppnående av dess nationellt fastställda bidrag.

12. Den granskning genomförd av en teknisk expertgrupp enligt denna punkt ska bestå av en granskning av det stöd som parten har tillhandahållit, när det är relevant, och av genomförandet och uppnåendet av dess nationellt fastställda bidrag. Granskningen ska också identifiera områden där parten behöver förbättra sin verksamhet och omfatta en granskning av hur uppgifterna stämmer överens med de former, förfaranden och riktlinjer som avses i punkt 13 i denna artikel, med beaktande av den flexibilitet som getts parten enligt punkt 2 i denna artikel. Granskningen ska fästa särskild uppmärksamhet vid respektive nationella förmåga och förhållanden hos parter som är utvecklingsländer.

transfer and capacity-building support provided to developing country Parties under Articles 9, 10 and 11.

10. Developing country Parties should provide information on financial, technology transfer and capacity-building support needed and received under Articles 9, 10 and 11.

11. Information submitted by each Party under paragraphs 7 and 9 of this Article shall undergo a technical expert review, in accordance with decision 1/CP.21. For those developing country Parties that need it in the light of their capacities, the review process shall include assistance in identifying capacity-building needs. In addition, each Party shall participate in a facilitative, multilateral consideration of progress with respect to efforts under Article 9, and its respective implementation and achievement of its nationally determined contribution.

12. The technical expert review under this paragraph shall consist of a consideration of the Party's support provided, as relevant, and its implementation and achievement of its nationally determined contribution. The review shall also identify areas of improvement for the Party, and include a review of the consistency of the information with the modalities, procedures and guidelines referred to in paragraph 13 of this Article, taking into account the flexibility accorded to the Party under paragraph 2 of this Article. The review shall pay particular attention to the respective national capabilities and circumstances of developing country Parties.

13. Partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal ska vid sitt första möte, genom att bygga på erfarenheterna från transparensrelaterade arrangemang enligt konventionen och genom att utveckla bestämmelserna i denna artikel, anta gemensamma former, förfaranden och riktlinjer, när så är lämpligt, för transparens avseende åtgärder och stöd.

14. Utvecklingsländer ska ges stöd för att genomföra denna artikel.

15. Stöd ska också ges på kontinuerlig basis för uppbyggnad av kapacitet som hänför sig till transparens hos parter som är utvecklingsländer.

Artikel 14

1. Partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal ska regelbundet utvärdera genomförandet av detta avtal för att bedöma de kollektiva framstegen i fråga om uppnåendet av syftet för detta avtal och dess långsiktiga mål (s.k. ”global översyn”). Partskonferensen ska utföra utvärderingen på ett omfattande sätt och erbjuda sitt stöd med beaktande av utsläpps begränsningar, anpassning och medlen för genomförande och stöd i ljuset av rättvisa och den bästa tillgängliga vetenskapen.

2. Partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal ska utföra sin första globala översyn år 2023 och vart femte år därefter om inte något annat beslutas av partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal.

3. Parterna ska beakta resultaten från den globala översynen när de uppdaterar och förstärker, på ett

13. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall, at its first session, building on experience from the arrangements related to transparency under the Convention, and elaborating on the provisions in this Article, adopt common modalities, procedures and guidelines, as appropriate, for the transparency of action and support.

14. Support shall be provided to developing countries for the implementation of this Article.

15. Support shall also be provided for the building of transparency-related capacity of developing country Parties on a continuous basis.

Article 14

1. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall periodically take stock of the implementation of this Agreement to assess the collective progress towards achieving the purpose of this Agreement and its long-term goals (referred to as the “global stocktake”). It shall do so in a comprehensive and facilitative manner, considering mitigation, adaptation and the means of implementation and support, and in the light of equity and the best available science.

2. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall undertake its first global stocktake in 2023 and every five years thereafter unless otherwise decided by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement.

3. The outcome of the global stocktake shall inform Parties in updating and enhancing, in a

nationellt fastställt sätt, sina åtgärder och sitt stöd i enlighet med de relevanta bestämmelserna i detta avtal samt när de förstärker det internationella samarbetet i fråga om klimatåtgärder.

nationally determined manner, their actions and support in accordance with the relevant provisions of this Agreement, as well as in enhancing international cooperation for climate action.

Artikel 15

1. Härmed inrättas en mekanism för att underlätta genomförandet och främja efterlevnaden av bestämmelserna i detta avtal.

2. Den mekanism som avses i punkt 1 i denna artikel ska bestå av en expertkommitté som ska vara stödjande och verksam på ett transparent, icke-kontradiktoriskt och icke-bestrafande sätt. Kommittén ska fästa särskild uppmärksamhet vid parternas respektive nationella förmåga och förhållanden.

3. Kommittén ska verka enligt de former och förfaranden som antagits av partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal vid dess första möte och årligen rapportera till partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal.

Article 15

1. A mechanism to facilitate implementation of and promote compliance with the provisions of this Agreement is hereby established.

2. The mechanism referred to in paragraph 1 of this Article shall consist of a committee that shall be expert-based and facilitative in nature and function in a manner that is transparent, non-adversarial and non-punitive. The committee shall pay particular attention to the respective national capabilities and circumstances of Parties.

3. The committee shall operate under the modalities and procedures adopted by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement at its first session and report annually to the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement.

Artikel 16

1. Partskonferensen, konventionens högsta organ, ska fungera som partsmöte för detta avtal.

2. Parter i konventionen som inte är parter i detta avtal får delta som observatörer i möten för partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal. När partskonferensen fungerar som partsmöte för detta avtal, ska beslut enligt detta avtal fattas endast av dem som är parter i detta avtal.

Article 16

1. The Conference of the Parties, the supreme body of the Convention, shall serve as the meeting of the Parties to this Agreement.

2. Parties to the Convention that are not Parties to this Agreement may participate as observers in the proceedings of any session of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement. When the Conference of the Parties serves as the meeting of the Parties to this Agreement, decisions under this Agreement

3. När partskonferensen fungerar som partsmöte för detta avtal ska en ledamot av partskonferensens presidium som representerar en part i konventionen, men som vid tidpunkten i fråga inte är part i detta avtal, ersättas av en annan ledamot som ska väljas av och bland parterna i detta avtal.

4. Partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal ska fortlöpande följa genomförandet av detta avtal och, inom gränserna för sin behörighet, fatta de beslut som är nödvändiga för att främja dess faktiska genomförande. Den ska utföra de uppgifter som den tilldelas i detta avtal och göra följande:

a) Upprätta sådana underorgan som bedöms vara nödvändiga för tillämpningen av detta avtal, och

b) utöva sådana övriga funktioner som kan behövas för att tillämpa detta avtal.

5. Partskonferensens arbetsordning och den ordning för finansiella frågor som tillämpas med stöd av konventionen ska i tillämpliga delar gälla detta avtal, såvida inte något annat enhälligt beslutats av partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal.

6. Det första mötet med partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal ska sammankallas av sekretariatet i samband med det första möte med partskonferensen som ska hållas efter den dag då detta avtal trätt i kraft. De följande ordinarie mötena med partskonferensen i dess funktion som partsmöte för

shall be taken only by those that are Parties to this Agreement.

3. When the Conference of the Parties serves as the meeting of the Parties to this Agreement, any member of the Bureau of the Conference of the Parties representing a Party to the Convention but, at that time, not a Party to this Agreement, shall be replaced by an additional member to be elected by and from amongst the Parties to this Agreement.

4. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall keep under regular review the implementation of this Agreement and shall make, within its mandate, the decisions necessary to promote its effective implementation. It shall perform the functions assigned to it by this Agreement and shall:

(a) Establish such subsidiary bodies as deemed necessary for the implementation of this Agreement; and

(b) Exercise such other functions as may be required for the implementation of this Agreement.

5. The rules of procedure of the Conference of the Parties and the financial procedures applied under the Convention shall be applied mutatis mutandis under this Agreement, except as may be otherwise decided by consensus by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement.

6. The first session of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall be convened by the secretariat in conjunction with the first session of the Conference of the Parties that is scheduled after the date of entry into force of this Agreement. Subsequent ordinary sessions of the Confe-

detta avtal ska genomföras i samband med partskonferensens ordinarie möte, såvida inte något annat beslutats av partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal.

7. Extramöten med partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal ska hållas vid sådana andra tidpunkter som bedöms vara nödvändigt av partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal eller efter skriftlig framställning av någon av parterna, förutsatt att framställningen inom sex månader efter det att den av sekretariatet har tillställts alla parter stöds av minst en tredjedel av dem.

8. Förenta nationerna, dess fackorgan, Internationella atomenergiorganet (IAEA) och varje medlemsstat eller observatör i dessa organ som inte är part i konventionen får representeras som observatörer vid möten med partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal. Varje organ eller fackorgan, såväl nationellt som internationellt, statligt eller icke statligt, som är behörigt i frågor som omfattas av detta avtal och som till sekretariatet har framfört att det önskar vara representerat som observatör vid ett möte med partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal kan tillåtas delta, såvida inte minst en tredjedel av de närvarande parterna reser invändningar. Observatörernas tillträde och deltagande ska följa den arbetsordning som avses i punkt 5 i denna artikel.

rence of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall be held in conjunction with ordinary sessions of the Conference of the Parties, unless otherwise decided by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement.

7. Extraordinary sessions of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall be held at such other times as may be deemed necessary by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement or at the written request of any Party, provided that, within six months of the request being communicated to the Parties by the secretariat, it is supported by at least one third of the Parties.

8. The United Nations and its specialized agencies and the International Atomic Energy Agency, as well as any State member thereof or observers thereto not party to the Convention, may be represented at sessions of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement as observers. Any body or agency, whether national or international, governmental or non-governmental, which is qualified in matters covered by this Agreement and which has informed the secretariat of its wish to be represented at a session of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement as an observer, may be so admitted unless at least one third of the Parties present object. The admission and participation of observers shall be subject to the rules of procedure referred to in paragraph 5 of this Article.

Artikel 17

1. Det sekretariat som upprättats i enlighet med artikel 8 i konventionen ska tjäna som sekretariat för detta avtal.

2. Artikel 8.2 i konventionen som innehåller bestämmelser om sekretariatets funktioner och artikel 8.3 i konventionen beträffande arrangemang för sekretariatets arbetsformer ska i tillämpliga delar gälla detta avtal. Sekretariatet ska dessutom utöva de funktioner som det anförts genom detta avtal och av partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal.

Artikel 18

1. Underorganet för vetenskaplig och teknologisk rådgivning och underorganet för genomförande, vilka upprättats genom artiklarna 9 och 10 i konventionen, ska tjäna som underorgan för vetenskaplig och teknologisk rådgivning respektive underorgan för genomförande av detta avtal. Bestämmelserna om dessa båda organs verksamhet enligt konventionen ska i tillämpliga delar gälla detta avtal. Möten med underorganet för vetenskaplig och teknologisk rådgivning och underorganet för genomförande av detta avtal ska hållas i samband med mötena i underorganet för vetenskaplig och teknologisk rådgivning respektive underorganet för genomförande av konventionen.

2. Konventionsparter, som inte är parter i avtalet, får delta som

Article 17

1. The secretariat established by Article 8 of the Convention shall serve as the secretariat of this Agreement.

2. Article 8, paragraph 2, of the Convention on the functions of the secretariat, and Article 8, paragraph 3, of the Convention, on the arrangements made for the functioning of the secretariat, shall apply *mutatis mutandis* to this Agreement. The secretariat shall, in addition, exercise the functions assigned to it under this Agreement and by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement.

Article 18

1. The Subsidiary Body for Scientific and Technological Advice and the Subsidiary Body for Implementation established by Articles 9 and 10 of the Convention shall serve, respectively, as the Subsidiary Body for Scientific and Technological Advice and the Subsidiary Body for Implementation of this Agreement. The provisions of the Convention relating to the functioning of these two bodies shall apply *mutatis mutandis* to this Agreement. Sessions of the meetings of the Subsidiary Body for Scientific and Technological Advice and the Subsidiary Body for Implementation of this Agreement shall be held in conjunction with the meetings of, respectively, the Subsidiary Body for Scientific and Technological Advice and the Subsidiary Body for Implementation of the Convention.

2. Parties to the Convention that are not Parties to this Agreement

observatörer i underorganens möten. När underorganen tjänar som underorgan till detta avtal, ska beslut enligt detta avtal fattas endast av dem som är parter i detta avtal.

3. När de underorgan som upp- rättats genom artiklarna 9 och 10 i konventionen utför sina funktioner i frågor som avser detta avtal ska en medlem av dessa underorgans presidium som representerar en part i konventionen, men som vid tidpunkten i fråga inte är part i detta avtal, ersättas av en annan medlem som ska väljas av och bland parterna i detta avtal.

Artikel 19

1. Underorgan eller andra institutionella arrangemang som upp- rättats genom eller under konventionen, andra än dem som anges i detta avtal, ska tjäna detta avtal genom ett beslut av partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal. Partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal ska fastställa funktionerna för dessa underorgan eller arrangemang.

2. Partskonferensen i dess funktion som partsmöte för detta avtal får tillhandahålla ytterligare vägledning till sådana underlydande organ och institutionella arrangemang.

Artikel 20

1. Detta avtal ska stå öppet för undertecknande av stater och organisationer för regional ekonomisk

may participate as observers in the proceedings of any session of the subsidiary bodies. When the subsidiary bodies serve as the subsidiary bodies of this Agreement, decisions under this Agreement shall be taken only by those that are Parties to this Agreement.

3. When the subsidiary bodies established by Articles 9 and 10 of the Convention exercise their functions with regard to matters concerning this Agreement, any member of the bureaux of those subsidiary bodies representing a Party to the Convention but, at that time, not a Party to this Agreement, shall be replaced by an additional member to be elected by and from amongst the Parties to this Agreement.

Article 19

1. Subsidiary bodies or other institutional arrangements established by or under the Convention, other than those referred to in this Agreement, shall serve this Agreement upon a decision of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement shall specify the functions to be exercised by such subsidiary bodies or arrangements.

2. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Agreement may provide further guidance to such subsidiary bodies and institutional arrangements.

Article 20

1. This Agreement shall be open for signature and subject to ratification, acceptance or approval

integration som är parter i konventionen och ratificeras, godtas eller godkänns av dem. Det ska stå öppet för undertecknande vid Förenta nationernas högkvarter i New York från och med den 22 april 2016 till och med den 21 april 2017. Därefter ska avtalet stå öppet för anslutning från och med den dag som följer efter den dag då det inte längre står öppet för undertecknande. Ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument ska deponeras hos depositarien.

2. En organisation för regional ekonomisk integration som blir part i avtalet utan att någon av dess medlemsstater är part ska vara bunden av alla förpliktelser i detta avtal. Om en eller flera av medlemsstaterna i en organisation för regional ekonomisk integration är part i avtalet, ska denna organisation och dess medlemsstater komma överens om vars och ens ansvar för att uppfylla förpliktelserna i avtalet. I sådana fall ska organisationen och medlemsstaterna inte ha rätt att samtidigt utöva sina rättigheter enligt avtalet.

3. Organisationer för regional ekonomisk integration ska i sina ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument ange omfattningen av sin behörighet i de frågor som omfattas av detta avtal. Dessa organisationer ska också meddela depositarien, som i sin tur ska meddela parterna, varje förändring av betydelse i omfattningen av deras behörighet.

by States and regional economic integration organizations that are Parties to the Convention. It shall be open for signature at the United Nations Headquarters in New York from 22 April 2016 to 21 April 2017. Thereafter, this Agreement shall be open for accession from the day following the date on which it is closed for signature. Instruments of ratification, acceptance, approval or accession shall be deposited with the Depositary.

2. Any regional economic integration organization that becomes a Party to this Agreement without any of its member States being a Party shall be bound by all the obligations under this Agreement. In the case of regional economic integration organizations with one or more member States that are Parties to this Agreement, the organization and its member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under this Agreement. In such cases, the organization and the member States shall not be entitled to exercise rights under this Agreement concurrently.

3. In their instruments of ratification, acceptance, approval or accession, regional economic integration organizations shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by this Agreement. These organizations shall also inform the Depositary, who shall in turn inform the Parties, of any substantial modification in the extent of their competence.

Artikel 21

1. Detta avtal träder i kraft den trettionde dagen efter den dag då minst 55 konventionsparter som tillsammans uppskattningsvis svarar för åtminstone 55 procent av de totala globala utsläppen av växthusgaser har deponerat sina ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument.

2. Endast för det begränsade syfte som anges i punkt 1 i denna artikel avses med "totala globala utsläppen av växthusgaser" de mest aktualiserade mängder som uppgetts den dag detta avtal antas av konventionsparterna eller före detta datum.

3. För en stat eller en organisation för regional ekonomisk integration som ratificerar, godtar eller godkänner detta avtal eller ansluter sig till det sedan de villkor för ikraftträdande som anges i punkt 1 i denna artikel har uppfyllts ska avtalet träda i kraft den trettionde dagen efter dagen för deponering av en sådan stats eller organisations ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument.

4. Ett instrument som deponerats av en organisation för regional ekonomisk integration får med avseende på artikel punkt 1 i denna artikel inte räknas utöver de instrument som deponerats av dess medlemsstater.

Artikel 22

Bestämmelserna i artikel 15 i konventionen om antagande av ändringar av konventionen ska i tillämpliga delar gälla för detta avtal.

Article 21

1. This Agreement shall enter into force on the thirtieth day after the date on which at least 55 Parties to the Convention accounting in total for at least an estimated 55 per cent of the total global greenhouse gas emissions have deposited their instruments of ratification, acceptance, approval or accession.

2. Solely for the limited purpose of paragraph 1 of this Article, "total global greenhouse gas emissions" means the most up-to-date amount communicated on or before the date of adoption of this Agreement by the Parties to the Convention.

3. For each State or regional economic integration organization that ratifies, accepts or approves this Agreement or accedes thereto after the conditions set out in paragraph 1 of this Article for entry into force have been fulfilled, this Agreement shall enter into force on the thirtieth day after the date of deposit by such State or regional economic integration organization of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

4. For the purposes of paragraph 1 of this Article, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by its member States.

Article 22

The provisions of Article 15 of the Convention on the adoption of amendments to the Convention shall apply *mutatis mutandis* to this Agreement.

Artikel 23

1. Bestämmelserna i artikel 16 i konventionen om antagande och ändring av bilagor till konventionen ska i tillämpliga delar gälla för detta avtal.

2. Bilagor till detta avtal ska ingå som en del av det och om inte något annat uttryckligen anges, ska en hänvisning till avtalet samtidigt utgöra en hänvisning till varje bilaga till det. Sådana bilagor ska begränsas till förteckningar, formulär och annat deskriptivt material av vetenskaplig, teknisk, procedurell eller administrativ karaktär.

Artikel 24

Bestämmelserna om tvistlösning i artikel 14 i konventionen ska i tillämpliga delar gälla för detta avtal.

Artikel 25

1. Varje part ska ha en röst med förbehåll för vad som bestäms i punkt 2 i denna artikel.

2. Organisationer för regional ekonomisk integration ska, i frågor inom sin behörighet, utöva sin rösträtt med samma antal röster som det antal av dess medlemsstater som är parter i detta avtal. Sådana organisationer ska inte utöva sin rösträtt, om någon av dess medlemsstater utövar sin rätt att rösta och tvärtom.

Artikel 26

Förenta nationernas generalsekretäre ska vara depositarie för detta avtal.

Article 23

1. The provisions of Article 16 of the Convention on the adoption and amendment of annexes to the Convention shall apply *mutatis mutandis* to this Agreement.

2. Annexes to this Agreement shall form an integral part thereof and, unless otherwise expressly provided for, a reference to this Agreement constitutes at the same time a reference to any annexes thereto. Such annexes shall be restricted to lists, forms and any other material of a descriptive nature that is of a scientific, technical, procedural or administrative character.

Article 24

The provisions of Article 14 of the Convention on settlement of disputes shall apply *mutatis mutandis* to this Agreement.

Article 25

1. Each Party shall have one vote, except as provided for in paragraph 2 of this Article.

2. Regional economic integration organizations, in matters within their competence, shall exercise their right to vote with a number of votes equal to the number of their member States that are Parties to this Agreement. Such an organization shall not exercise its right to vote if any of its member States exercises its right, and vice versa.

Article 26

The Secretary-General of the United Nations shall be the Depositary of this Agreement.

Artikel 27

Inga reservationer får göras till detta avtal.

Article 27

No reservations may be made to this Agreement.

Artikel 28

1. En part får när som helst efter tre år från den dag då detta avtal trädde i kraft för parten, frånträda avtalet genom en skriftlig under rättelse till depositarien.

2. Ett sådant frånträdande träder i kraft efter ett år räknat från den dag då depositarien mottog meddelandet om frånträdandet eller vid den senare tidpunkt som kan anges i meddelandet.

3. En part som frånträder konventionen ska också anses ha frånträtt detta avtal.

Article 28

1. At any time after three years from the date on which this Agreement has entered into force for a Party, that Party may withdraw from this Agreement by giving written notification to the Depositary.

2. Any such withdrawal shall take effect upon expiry of one year from the date of receipt by the Depositary of the notification of withdrawal, or on such later date as may be specified in the notification of withdrawal.

3. Any Party that withdraws from the Convention shall be considered as also having withdrawn from this Agreement.

Artikel 29

Originalen till detta avtal, vars arabiska, engelska, franska, kinesiska, ryska och spanska texter har lika giltighet, ska deponeras hos Förenta nationernas generalsekreterare.

UPPRÄTTAT i Paris den 12 december 2015.

TILL BEKRÄFTELSE HÄRAV har undertecknade, därtill vederbörligen bemyndigade, undertecknat detta avtal.

Article 29

The original of this Agreement, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

DONE at Paris this twelfth day of December two thousand and fifteen.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized to that effect, have signed this Agreement.

Miljö- och energidepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 22 september 2016

Närvarande: statsminister Löfven, ordförande, och statsråden Lövin, Y Johansson, Baylan, Bucht, Regnér, Andersson, Hellmark Knutsson, Ygeman, A Johansson, Bolund, Strandhäll, Shekarabi, Eriksson, Linde, Skog, Ekström

Föredragande: statsrådet Lövin

Regeringen beslutar proposition Godkännande av klimatavtalet från Paris